

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΡΟΥΤΩΝ»

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ:

ΚΡΗΤΙΔΟΥ ΑΛΕΞΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΝΑΒΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Τ.Ε.Ι.

ΠΑΤΡΑ 1997

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

2535

I. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σ' αυτήν την εργασία ασχολήθηκα με την κονσερβοποίηση των φρούτων. Ένας υποκλάδιος πολύ σημαντικός, ο οποίος ανήκει στον γενικό κλάδο Τροφίμων και Ποτών (Διατροφής).

Μελέτησα τρεις Επιχειρήσεις αυτής της οικονομικής δραστηριότητας από όλες τις πλευρές μα περισσότερο στάθηκα στην οικονομική ανάλυση αυτών.

Φρόντισα τα στοιχεία, οι πίνακες και τα διαγράμματα που ακολουθούν να είναι δύσιο δυνατόν πιο πρόσφατα για να μπορέσουμε να έχουμε μια πραγματική εικόνα του υποκλάδου και συνάμα να προσδιορίσουμε το ρόλο και τη σημασία της κονσερβοποίησης φρούτων στον κλάδο τροφίμων αλλά και στην οικονομία της χώρας μας, γενικά.

Τέλος, ευχαριστώ τον εισηγητή μου κ. Καναβό Νικόλαο για τη βοήθειά του στην αποπεράτωση της εργασίας μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
I. ΠΡΟΛΟΓΟΣ	—
II. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	—
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο</u>	
ΚΛΑΔΟΣ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	1
1.1. Είδη διατροφής. Κλάδος συνεχιζόμενων επιδόσεων	1
1.2. Τάσεις Παραγωγής - Απασχόλησης - Παραγωγικότητας	2
1.3. Εξωτερικό Εμπόριο	3
1.3.1. Οι εξαγωγές για τον κλάδο τροφίμων	3
1.3.2. Οι εξαγωγές το πρώτο εξάμηνο του 1996 για τον κλάδο τροφίμων	3
1.4. Χρηματοοικονομικά	5
1.5. Η διαφήμιση για τον κλάδο τροφίμων	6
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο</u>	
Υποκλάδος Κονσερβοποίησης Φρούτων	7
2.1. Παραγωγή - Απασχόληση - Παραγωγικότητα	7
2.2. Τα προβλήματα του υποκλάδου	8
2.3. Ανταγωνισμός του υποκλάδου	9
2.3.1. Ελληνικός Ανταγωνισμός	10
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο</u>	
Εταιρεία Κονσερβοποίησης Φρούτων ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.	11
3.1. Ιστορικό	11
3.2. Αντικείμενο	12
3.3. Πρώτες ύλες	13
3.3.1. Τρόπος πληρωμής πρώτων υλών	13
3.3.2. Μεταφορά πρώτων υλών	13
3.4. Χώροι Αποθήκευσης	13

3.5. Ροή Εργασίας	14
3.6. Διεκπεραίωση Παραγγελιών	14
3.7. Εργατικό δυναμικό	15
3.7.1. Σχέσεις Εργοδοσίας και Εργατικού δυναμικού	15
3.7.2. Ασφάλιση Εργαζομένων	15
3.7.3. Ασφάλιση Εργοστασίου	15
3.8. Μηχανολογικός Εξοπλισμός	15
3.9. Ποιοτικός Έλεγχος	16
3.10. Στόχοι - Οργανόγραμμα - Χώρες εξαγωγής (σχεδιάγραμμα)	16
3.11. Αριθμοδείκτες	18
3.12. Ανάλυση Νεκρού Σημείου KRONOS A.E. - Ισολογισμός	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

Εταιρεία Κονσερβοποίησης Φρούτων KONEΞ A.E.	22
4.1. Ιστορικό	22
4.2. Αντικείμενο	22
4.3. Πρώτες ύλες	22
4.4. Εργατικό δυναμικό	22
4.5. Χώρες Εξαγωγής	23
4.6. Αριθμοδείκτες	23
4.7. Ανάλυση Νεκρού Σημείου KONEΞ A.E. - Ισολογισμός	24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

Εταιρεία Κονσερβοποίησης Φρούτων KΡΥΣΤΑΛΛΙΔΗΣ A.E. - «ΣΚΟ A.E.»	26
5.1. Στοιχεία της επιχείρησης	26
5.2. Αριθμοδείκτες - Ισολογισμός	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο

ΚΡΙΤΙΚΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

6.1. Κριτική προσέγγιση και συμπεράσματα για τον κλάδο τροφίμων	28
---	----

III. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

A. Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ)

Διεθνές εμπόριο και GATT

Το ζήτημα της επανεθνικοποίησης

B. Αριθμός δένδρων και Παραγωγή

Αναλυτικά Νομών Πέλλης και Ημαθίας

Εξαγωγές κυριότερων εμπορευμάτων

Εξελίξεις στην παραγωγή (πίνακας)

Γ. Η εικόνα της Ελληνικής Βιομηχανίας

IV. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

II. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κλάδος ειδών διατροφής είναι ο δυναμικότερος κλάδος της Ελληνικής Βιομηχανίας με υψηλότερους, του μέσου όρου της μεταποίησης, ρυθμούς αύξησης της παραγωγής και της παραγωγικότητας.

Η εξαγωγική επίδοση του κλάδου διατηρείται τα τελευταία χρόνια σταθερή (κυμαινόμενη στο 16-17%). Στη διαμόρφωση αυτού του ποσοστού σημαντικό ρόλο έχουν οι επιχειρήσεις κονσερβοποίησης φρούτων (ροδάκινο-βερύκοκο-σταφύλι-ανανάς-αχλάδι-κεράσι) όπου το 99% της παραγωγής τους εξάγεται.

Στην εξέλιξη και την ανάπτυξη αυτών των επιχειρήσεων έχει βοηθήσει και η ποσότητα που υπάρχει αλλά πάνω απ'όλα η καλή ποιότητα των αγροτικών προϊόντων (στις συγκεκριμένες καλλιέργειες) που παράγονται στην Ελλάδα.

Όλα όσα αναφέραμε παραπάνω θα τα δούμε βήμα προς βήμα στην συνέχεια της μελέτης με στατιστικά στοιχεία αλλά και με δσα στοιχεία βρήκαμε από την έρευνα στις επιχειρήσεις KRONOS A.E., KONEΞ A.E. KAI «Σ.Κ.Ο.» ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΔΗΣ A.E.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

ΚΛΑΔΟΣ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

1.1. Είδη διατροφής Κλάδος συνεχιζόμενων επιδόσεων

Ο κλάδος ειδών διατροφής είναι ο δυναμικότερος και πλέον κερδοφόρος της Ελληνικής Βιομηχανίας. Πρόκειται για κλάδο με υψηλή επενδυτική δραστηριότητα και υψηλό βαθμό αποδοτικότητας. Ο κλάδος χαρακτηρίζεται από σχετικά χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης, μικρότερο του μέσου όρου βαθμό καθετοποίησης και αυξανόμενο βαθμό εξωστρέφειας.

Ο κλάδος τροφίμων περιλαμβάνει ενέα (9) υποκλάδους, από τους οποίους το μεγαλύτερο ποσοστό στη συνολική ακαθάριστη αξία παραγωγής του κλάδου έχει ο υποκλάδος της παρασκευής διατηρουμένων οπωρών, λαχανικών, ελαιών και ιχθύων καθώς και οι υποκλάδοι των βιομηχανιών γάλακτος και λοιπών βιομηχανιών, ενώ οι λοιποί υποκλάδοι συμμετέχουν έκαστος με ποσοστά 5 - 10 %.

Στη μεγάλη βιομηχανία (μονάδες με άνω των 10 απασχολούμενων) του κλάδου τροφίμων απασχολούνται περίπου 42.000 άτομα σε 1.000 περίπου επιχειρήσεις. Ο κλάδος συμμετέχει με 20 - 24% στη συνολική Ακαθάριστη Αξία Παραγωγής (ΑΑΠ), 17% στο σύνολο των εξαγωγών και 12 - 20% στις ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου του συνόλου της μεγάλης βιομηχανίας.

(ΕΠΙΛΟΓΗ, 1997)

Ακολουθεί διάγραμμα με το οικονομικό προφίλ του κλάδου

ΤΟ ΗΡΩΦΙΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Μεγάλη Βιομηχανία (> 10 στόμων, αξίες σε εκατ. δρχ.)

	Παραγωγής Μονάδες	Μέση Εγίση Αποσχίληση	Μέση Εγίση Αποσχ. / Παρ. Μονάδες	Σύνολο Αμοιβών	Μέση Αμοιβή	Ακαθόριστη Αξία Παραγωγής	Προστιθέμενη σειρά	Μικρό Κέρδη	Προστιθέμενη Αξία Παραγωγής %	Δεκτής Ήμερη Χονδρική, 1990=1
1986	1.159	47.400	41	39.943	0.843	437.948	97.587	57.644	22.3	0.584
1987	1.169	48.626	42	46.882	0.964	483.346	114.473	67.591	23.2	0.645
1988	1.163	48.749	42	56.086	1.151	557.778	135.499	79.411	24.3	0.717
1989	1.138	50.542	44	69.647	1.378	671.645	167.885	98.218	25.0	0.827
1990	1.145	49.635	43	63.124	1.075	812.956	207.471	124.347	25.5	1.000
1991	1.140	47.861	42	96.288	2.012	941.968	263.313	167.027	28.0	1.179
1992	1.146	48.938	43	111.762	2.284	1.056.408	334.783	223.021	31.7	1.372
1993	969	43.086	45	114.282	2.344	1.072.735	353.458	239.178	32.9	1.595
1994	936	41.678	45	118.169	2.635	1.176.394	387.813	269.446	32.9	1.768
1995	931	41.470	45	131.839	3.172	1.278.218	421.183	289.625	32.9	1.883
MEM 86/86	13,5%	10,3%	13,0%	121.839	12.631	1.176.394	17.616	122.19.6%	13,5%	13,5%
	Παλιότερο	Μικρό Κέρδη / Παλιότερο, %	Παλιότερο / Αξία Παραγωγής	Απαθόριστη Επενδύσεις	Ακαθ. Επενδύσεις / Ακαθ. Αξία Παραγωγής, %	Ακαθ. Επενδύσεις / Στόχ.ημέρα 1990	Επενδύσεις στόχ.ημέρα / Μέση Εγίση Αποσχ.	Επενδύσεις στόχ.ημέρα / Μικρό Κέρδη Παραγωγής Μονάδες	Διάκτικη Ουσιώδης Παραγωγής 1990	Προστιθ. Αξία, στόχ.ημέρα 1990
1986	380.145	15,2	86,8	15.618	9,6	23.172	0.489	20,0	109,1	164.341
1987	440.260	15,4	89,2	18.649	9,8	26.373	0.522	21,7	103,7	177.421
1988	501.760	15,8	90,0	23.483	4,2	28.464	0.584	24,5	115,3	186.919
1989	592.755	16,6	88,3	34.867	5,2	35.635	0.709	31,5	126,7	202.911
1990	720.241	17,3	88,6	40.572	5,0	40.572	0.817	35,4	112,6	207.471
1991	880.913	19,8	90,3	48.442	4,9	38.702	0.809	33,9	123,3	223.259
1992	974.145	19,4	92,2	50.182	8,7	44.812	0.916	39,1	133,0	244.013
1993	997.210	24,0	93,0	58.911	8,1	64.714	1.202	66,9	131,6	221.036
1994	1.093.577	24,8	93,0	52.775	8,1	59.775	1.202	60,2	130,2	219.270
1995	1.188.233	24,4	93,0	52.775	8,1	59.775	1.202	60,2	132,8	223.657
MEM 86/95	13,5%	8,4%	0,5%	121.839	12.631	1.176.394	17.616	122.19.6%	13,5%	13,5%
	Παραγωγής 1990=1	Μεν. Κόστος Εργασίας 1990=1	Πραγμ. Κόστος Εργασίας, 1990=1	Ακαθ. Αξία Παρ. σύναλο κλάδου **	Επιδόματα	Επιδόματα	Φόντονοντο Κατανέλαση	Επιδόματη επίβοση, %	Επιδόματη διεύρυνση, %	
1986	0,829	0,607	1.022	690.027	101.485	81.519	670.081	17,2	14,3	
1987	0,873	0,650	1.022	650.408	102.033	116.889	835.284	20,3	18,4	
1988	0,927	0,741	1.033	751.905	85.717	125.950	792.135	11,4	15,8	
1989	0,980	0,857	1.036	917.597	181.684	165.941	901.854	19,8	18,4	
1990	1,000	1,000	1.000	1.077.279	221.919	204.565	1.059.925	20,8	19,3	
1991	1,118	1,078	0,913	1.283.335	237.417	283.118	1.309.034	18,5	20,1	
1992	1,193	1,143	0,833	1.484.758	269.231	322.843	1.538.370	18,1	21,0	
1993	1,231	1,234	0,774	1.563.397	259.000	346.088	1.652.485	16,5	20,9	
1994	1,259	1,345	0,761	1.716.662	281.792	415.308	1.850.178	16,4	22,4	
1995	1,290	1,468	0,780	1.865.249	285.200	492.813	2.072.862	15,3	23,8	
MEM 86/86	8,0%	10,3%	9,0%	121.839	12.631	1.176.394	17.616	16,4%	13,5%	8,8%

ΓΝΗΣΗ: Επεξρυγεία στοιχείων ΕΣΥΕ, ΚΕΠΕ

* Εκπρόσωπος

** Ακαθόριστη Αξία Παραγωγής "Μεγάλης" (>10) και "Μικρής" (<10) Βιομηχανίας

1.2. Τάσεις παραγωγής - απασχόλησης - παραγωγικότητας

Από την περίοδο 1986 μέχρι το 1995, ο όγκος παραγωγής του κλάδου αυξήθηκε 2,2% ετησίως, ενώ η συνολική βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε 0,3% ετησίως. Σε όρους δύκου προστιθέμενης αξίας, ο ετήσιος ρυθμός επέκτασης του κλάδου είναι 3,5%. Τέλος, το δεκάμηνο του 1996 η παραγωγή του κλάδου μειώνεται σε ετήσια βάση κατά 0,9%.

Η μέση ετήσια απασχόληση ανά παραγωγική μονάδα αυξάνεται από 41 σε 45 άτομα στο ίδιο διάστημα, τάση που οφείλεται στο ότι ο αριθμός των επιχειρήσεων μειώνεται ταχύτερα διαχρονικά απ' ότι ο αριθμός των απασχολούμενων.

Παράλληλα, η μέση αμοιβή των απασχολούμενων στον κλάδο αυξάνεται κατά 15,9% ετησίως και σε πραγματικούς όρους 2,2% ετησίως. Δεδομένης της τάσης μείωσης της απασχόλησης και αύξησης του όγκου της προστιθέμενης αξίας, η παραγωγικότητα αυξάνεται 5% ετησίως και το ανά μονάδα κόστος εργασίας 10,3% έναντι αντίστοιχης αύξησης των τιμών χονδρικής του κλάδου κατά 13,7%.

Συνεπώς, το πραγματικό μοναδιαίο κόστος εργασίας μειώνεται 3% ετησίως με αποτέλεσμα τη σημαντική άνοδο των μεικτών κερδών και τη βελτίωση του λόγου αυτών προς τις πωλήσεις (από 15,2% στο 24,4% το 1995).

Η εξέλιξη αυτή είχε ευνοϊκή επίπτωση στην πορεία των επενδύσεων του κλάδου (15,8% ετήσια άνοδος). Ακόμη πιο υψηλός ήταν ο ρυθμός αύξησης των επενδύσεων ανά απασχολούμενο και παραγωγική μονάδα, απόδειξη του υψηλού βαθμού εκσυγχρονισμού του κλάδου.

(ΕΠΙΛΟΓΗ, 1997)

Ακολουθεί διάγραμμα με την παραγωγικότητα του κλάδου.

1.3. Εξωτερικό Εμπόριο

1.3.1. Οι εξαγωγές για τον κλάδο τροφίμων

Παρά τις ευνοϊκές αυτές εξελίξεις, ο κλάδος εμφανίζει έντονη εισαγωγική διεύσδυση αφού οι εισαγωγές αυξάνονται 4 εκατοστιαίες μονάδες ταχύτερα από την παραγωγή, ενώ αντίθετα οι εξαγωγές σ' εκατομμύρια μονάδες λιγότερο. Έτσι ο κλάδος από πλεόνασμα 17 δισεκατομμύρια δραχμές που είχε την περίοδο 1986-87, διαιμορφώνει έλλειμμα 208 δισεκατομμύρια δραχμές το 1995.

Η εξαγωγική επίδοση του κλάδου που αυξήθηκε από 17,2% το 1986 σε 20,6% το 1990, υποχωρεί στη συνέχεια στο 15% το 1995. Αντίθετα, η εισαγωγική διεύσδυση στην εγχώρια αγορά ειδών διατροφής αυξάνεται από 14,3% το 1986 σε 18,8% το 1995.

(ΕΠΙΛΟΓΗ, 1997)

1.3.2. Οι εξαγωγές των φρούτων και λαχανικών κατά το 1995

Την κούρσα των εξαγωγών, τόσο προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και προς τις τρίτες, αδηγούν τα φρούτα και τα λαχανικά, αποδεικνύοντας για μία ακόμη φορά τις ιδιαίτερες προοπτικές ανάπτυξης του κλάδου.

Ακολουθούν το ελαιόλαδο και τα λίπη φυτικής προέλευσης, τα ψάρια, ο καπνός, τα διάφορα παρασκευάσματα δημητριακών και τα γαλακτοκομικά προϊόντα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ τα φρούτα και τα λαχανικά που διατέθηκαν στις αγορές των κρατών - μελών της Ε.Ε. ήταν είδη αξίας 206.881.000.000 δρχ. και 87.777.000.000 δρχ. εκείνων που κατευθύνθηκαν στις αγορές των τρίτων χωρών.

Ιδιαίτερη προτίμηση δείχνουν για μια ακόμη φορά σε ελληνικά προϊόντα οι Γερμανοί. Η αξία των εξαχθέντων προϊόντων στη Γερμανία ανήλθε σε 81.334.000.000 δρχ. και ακολουθεί το Ήνωμένο Βασίλειο με 210.810.000.000 δρχ.

Σε τρίτες χώρες την πρωτιά κατέχει η Βουλγαρία με 102.804.394 κιλά, αξίας 8.910.000.000 δρχ. Έπονται με μικρή διαφορά οι ΗΠΑ με είδη αξίας 7.567.000.000 δρχ., η Βραζιλία με προϊόντα αξίας 6.492.000.000 δρχ., η Ιαπωνία με 5 δισ. δρχ. και ο Καναδάς με 4.622.000.000 δρχ.

(ΔΕΤΡΟΠ, 1997)

1.3.3. Οι εξαγωγές το πρώτο εξάμηνο του 1996 για τον κλάδο Τροφίμων

Οι εισπράξεις από τις εξαγωγές τόσο βιομηχανικών - βιοτεχνικών προϊόντων όσο και των τροφίμων - πιτών παρουσιάζουν μείωση κατά 5,2% και 10% αντίστοιχα.

Η μείωση των εισπράξεων στα τρόφιμα προέρχεται σε μεγάλο βαθμό από τις υποκατηγορίες των «λοιπών νωπών φρούτων» 10,3% και των «εσπεριδοειδών» 30,5%.

Στα νωπά φρούτα η πτώση αποδίδεται κυρίως στην κατάργηση της κοινοτικής ενίσχυσης που προβλεπόταν εξαιτίας του άυξημένου κόστους μεταφοράς των προϊόντων αυτών στις αγορές της Ευρώπης λόγω της Γιουγκοσλαβικής Κρίσης.

Τα προϊόντα εξακολουθούν να διακινούνται μέσω Ιταλίας, η ενίσχυση όμως καταργήθηκε.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. το πρώτο εξάμηνο του 1996 σημειώνεται αξία εξαχθεισών ποσοτήτων 76.616.000.000 δρχ. για τις χώρες της Ε.Ε. και 49.226.000.000 δρχ. για τις τρίτες χώρες.

(ΔΕΤΡΟΠ, 1997)

Ακολουθεί πίνακας με τα οικονομικά στοιχεία για τις εξαγωγές του Α' εξαμήνου.

	Εξαγωγές τροφίμων προς Ε.Ε. 1995		Α' εξάμηνο 1996		Εξαγωγές τροφίμων προς τρίτες χώρες 1995		Α' εξάμηνο 1996	
	Αξία (χιλ.)	Ποσότητα (κιλά)	Αξία (χιλ.)	Ποσότητα (κιλά)	Αξία (χιλ.)	Ποσότητα (κιλά)	Αξία (χιλ.)	Ποσότητα (κιλά)
Κρέατα και παρασκευάσματα από κρέας Γαλακτοκομικά και αβγά πουλών Ψάρια και παρασκευάσματα αυτών όστρακα Δημητριακά Φρούτα και λαχανικά Λάδια και λίπη ζωικής προέλευσης Λάδια και λίπη φυτικής προέλευσης ακατέργαστα Λάδια, λίπη, κερί ζωικής και φυτικής προέλευσης	2.452.244 24.169.779 37.065.986 35.602.321 208.881.053 3.311 130.072.239 1.750.111	9.595.030 23.344.598 30.035.512 420.315.655 982.797.038 14.441 182.243.841 1.169.368	922.619 9.087.735 14.547.483 11.269.813 78.616.451 16.487 111.294.400 17.403	1.209.367 225.173.214 15.528.731 128.816.157 57.651.128 72.271 132.628.828 142.705	9.370.840 7.245.266 3.480.728 13.786.810 87.777.668 40.345 9.953.469 109.476	17.307.367 8.612.140 4.075.278 133.352.520 681.372.795 358.797 36.159.401 723.733 Ζάχαρη:	2.392.095 3.184.024 2.462.911 8.901.400 49.226.745 57.832 4.793.142 71.181 2.064.244	5.031.438 781.238 3.055.534 66.199.377 385.935.263 433.705 10.630.044 271.030 5.678.904 1.033.185

1.4. Χρηματοοικονομικά

Η χρηματοοικονομική πορεία του κλάδου, σύμφωνα με τα στοιχεία των ισολογισμών 665 επιχειρήσεων σε σύνολο 4.337 Α.Ε. και Ε.Π.Ε., ήταν ιδιαίτερα ευνοϊκή. Συγκεκριμένα, αυξήθηκε η συμμετοχή των ίδιων κεφαλαίων και ξένων, ενώ ανοδική είναι και η πορεία των καθαρών κερδών.

(ΕΠΙΛΟΓΗ, 1997)

Ακολουθεί πίνακας με το χρηματοοικονομικό προφίλ του κλάδου διατροφής.

ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΗΡΟΦΙΛΟ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΣΟΛΟΓΕΙΜΟΣ						ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ		
	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ή ΠΛΗΝΤΙΚΟΥ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (ΠΛΟΧΩΡΕΠΤΕΩΣ)	ΒΡΑΧΥΠΟΧΡ.	ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ
	ΚΛΕΛΑΓΙΟ (μύρια Αποσ.)	ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ					
1996	459	82.639	11.261	162.647	88.603	256.597	49.001	207.595	174.876
1997	455	97.426	13.136	178.674	87.906	297.236	64.974	222.262	193.319
1998	471	145.179	13.777	215.402	100.522	375.359	96.912	278.415	239.075
1999	465	164.779	18.755	200.736	125.711	412.270	102.954	339.266	298.214
2000	526	192.863	20.478	321.751	141.630	535.091	127.975	407.116	352.126
2001	534	227.132	26.617	397.420	171.604	653.169	181.784	471.395	413.716
2002	461	260.557	30.459	395.428	166.295	696.413	212.995	413.419	396.455
2003	594	379.396	29.520	520.356	195.564	929.311	320.127	609.184	527.718
2004	665	447.207	48.304	598.472	227.987	1.091.962	402.201	689.782	592.152
Μ.Ο.									
1996-94	4.74	23.46	16.94	17.64	12.44	10.83	30.16	16.19	18.47

ΚΛΕΛΕΓΟΝ ΙΔΙΑ ΚΕΦ.	ΣΥΝ.ΞΕΩΔΩΝ/ΙΔΙΑ ΚΕΦ.	ΙΔΙΑ ΚΕΦ/ΠΑΙΑ-ΑΠΟΣ.	ΚΛΕΛΕΓΟΝ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓ.	ΞΕΝΑ ΚΕΦ/ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓ.	ΞΕΝΑ ΚΕΦ/ΙΔΙΑ ΚΕΦ.	(ΠΑΙΑ-ΑΠΟΣ.)/ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓ.	(ΚΥΚΛΕΝΕΡ.-ΑΠΟΦ.)/ΒΡΑΧΥΠΟΧΡ.	ΚΥΚΛ.ΕΝΕΡΓ./ΒΡΑΧΥΠΟΧΡ.	
1996	0,01	0,99	0,99	0,00	0,81	4,24	0,32	0,42	0,93
1997	0,01	0,99	0,87	0,00	0,77	3,42	0,38	0,46	0,91
1998	-0,01	1,01	0,68	0,00	0,74	2,87	0,39	0,48	0,90
1999	0,04	0,97	0,62	0,01	0,77	3,29	0,37	0,45	0,87
2000	0,06	0,94	0,65	0,02	0,79	3,18	0,36	0,51	0,91
2001	0,13	0,90	0,80	0,04	0,72	2,59	0,35	0,55	0,90
2002	0,18	0,85	0,83	0,05	0,65	1,82	0,38	0,59	1,02
2003	0,14	0,87	0,84	0,05	0,66	1,90	0,41	0,62	0,99
2004	0,18	0,84	0,90	0,06	0,63	1,72	0,41	0,62	1,01
Μ.Ο.									
1996-94	0,66	0,93	0,74	0,03	0,75	3,78	0,35	0,62	0,98

ΓΝΗΣΗ : Επεξεργασία στοχεύον ΣΕΒ

1.5. Η διαφήμιση για τον κλάδο τροφίμων

Στα 11,1 δισ.δρχ. έφτασε η διαφημιστική δαπάνη του κλάδου τροφίμων το 4μηνο, Ιανουαρίου - Απριλίου 1997. Από τα 11,1 δισ.δρχ. τα 9.642.661 εκ. δρχ. πήγαν στην τηλεόραση, τα 856.111 εκ. δρχ. στα περιοδικά, τα 481.831 στο ραδιόφωνο και τα 130.843 στις εφημερίδες. Η διαφημιστική δαπάνη για τις κονσέρβες τροφίμων έχει φτάσει τα 843.519.000 εκ. δρχ. για το πρώτο τετράμηνο του '97.

(ΔΕΤΡΟΠ, 1997)

Ακολουθούν πίνακες με στοιχεία της διαφημιστικής δαπάνης.

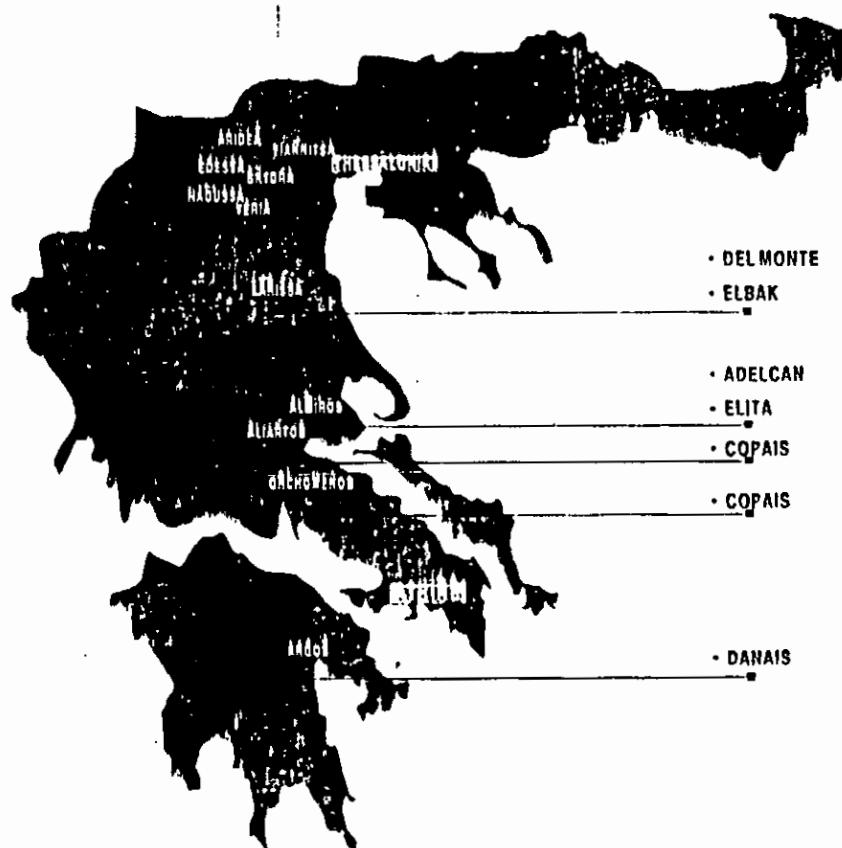
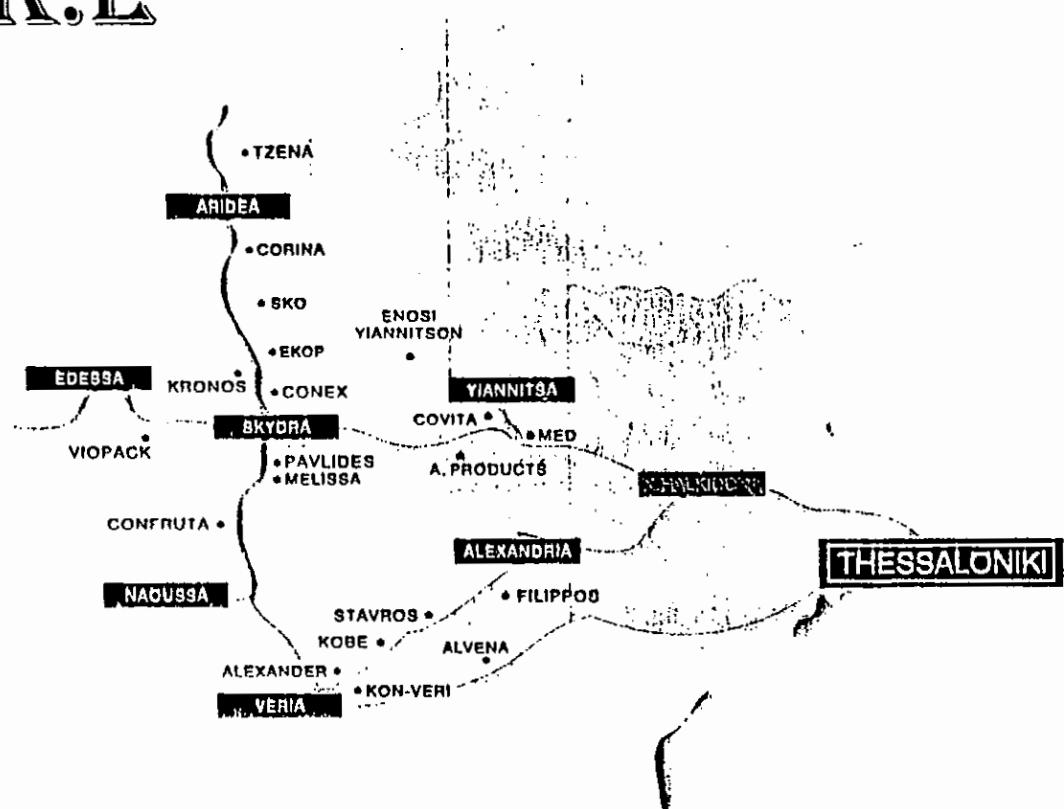
Διαφημιστική δαπάνη τροφίμων-πετρών Ιαν.-Απρίλ. 1997 ανά μέσο				
	(χιλ. δρχ.)			
	Τηλεόραση	Περιοδικά	Εφημερίδες	Ραδιόφωνο
Τρόφιμα	9.642.661	856.111	130.843	481.831
Πιστά	5.056.184	308.022	60.307	56.422
Σύνολο	14.698.845	1.164.133	191.150	538.253

Διαφημιστική δαπάνη υπόκατηγορίας τροφίμων για Ιανουάριο-Απρίλιο 1997

(χιλ. δρχ.)

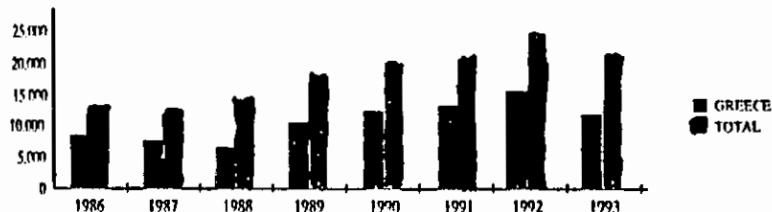
Κατηγορία	Ποσό
Ζαχαρούδη προϊόντα	4.036.725
Προϊόντα γάλακτος	2.984.426
Προϊόντα σιτάλαιυρων	961.462
Κονσέρβες-τρόφιμα	843.519
Λάδια-Φυτικά Λίπη	689.896
Συμπληρώματα φαγητών	549.111

Members of E.K.E

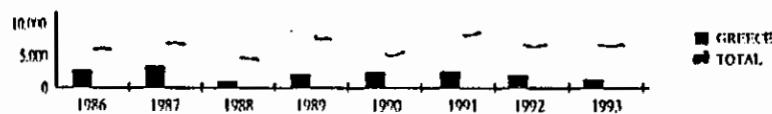
CANNED PEACH EXPORTS *

GREECE	8.988,7	7.850,1	7.355,7	11.003,2	11.033,9	13.525,1	16.491,8	12.754,4
S. Africa		2.502,0	2.254,0	2.263,0	2.777,0	2.915,2	2.647,7	
Italy	2.114,0	1.700,8	1.471,0	1.493,9	2.147,6	2.521,5	2.204,3	2.632,7
Chile		960,4	679,4	861,9	1.161,1	1.030,1	1.240,9	
U.S.A.	691,1	783,4	912,3	859,0	703,4	913,5	902,5	970,7
Australia	657,1	1.169,0	1.248,1	900,7	522,9	787,1	730,3	610,8
Spain	321,8	829,7	1.368,6	1.176,8	767,9	538,5	706,3	1.912,8
TOTAL	12.972,7	12.343,0	15.818,2	18.372,8	20.306,8	22.222,8	25.060,5	22.780,0
[Greek Percentage]	69,3	63,7	46,5	59,9	64,2	60,9	65,8	56,0

CANNED APRICOT EXPORTS *

GREECE	3.105,6	3.392,7	1.010,4	2.573,2	2.330,8	2.394,0	2.160,2	1.559,0
Spain	1.987,2	1.766,1	2.011,4	2.226,7	1.581,4	3.029,4	1.747,3	2.002,2
S. Africa			563	512,0	937,0	779,0	1.168,1	987,0
Italy	570,9	544,1	658,0	696,3	851,2	939,2	1.014,5	1.109,6
Morocco	685,5	693,5	726,9	880,3	827,6	922,3	716,3	1.076,0
Australia	34,4	44,3	42,4	42,4	29,8	40,3	59,2	90,4
TOTAL	6.383,8	6.440,7	5.042,1	6.930,9	6.557,8	8.104,2	6.863,8	6.824,2
[Greek Percentage]	48,8	52,7	20,6	37,1	35,5	29,5	31,5	22,8

CANNED FRUIT COCKTAIL EXPORTS *

Italy	3.098,0	2.393,3	2.741,6	1.920,5	3.341,0	3.500,5	3.306,1	3.967,4
Thailand	635,2	533,8	298,5	783,1	943,1	1.905,2	2.465,8	2.004,2
S. Africa			1.728,1	1.641,0	1.921,0	1.824,0	2.078,7	2.173,5
U.S.A.	639,1	926,4	1.201,8	1.125,5	935,9	1.375,3	1.522,5	1.709,8
Australia	796,9	825,8	929,0	776,0	641,3	829,8	787,8	981,5
GREECE	1.341,0	1.201,5	1.030,5	1.715,9	1.168,1	897,3	765,4	681,8
France	171,3	180,5	280,9	130,4	230,4	264,1	376,2	410,8
Spain	267,8	467,7	346,3	232,2	122,7	178,5	118,1	164,0
Chile			50,7	60,8	142,0	147,0	113,4	195,9
TOTAL	7.149,1	6.632,1	8.607,5	8.415,4	9.445,5	10.919,7	11.534,0	12.288,7
[Greek Percentage]	18,8	18,2	12,0	20,7	12,4	8,2	6,6	5,5

* ('000 cartons 24x1)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Υποκλάδος κονσερβοποίησης φρούτων

2.1. Παραγωγή - απασχόληση - παραγωγικότητα

Σήμερα στον υποκλάδο κονσερβοποίησης φρούτων δραστηριοποιούνται περίπου 30.000 εταιρείες, ιδιωτικές και συνεταιριστικές. Ορισμένες από αυτές που είναι ηγέτες του κλάδου, μεταποιούν μεγάλες ποσότητες επιπέδου 30.000 τόνων ενώ οι λοιπές μεταποιούν από 5 έως 15.000 τόνους ροδακίνου ετησίως.

Το 99% της συνολικής παραγωγής των κονσερβοποιημένων προϊόντων εξάγεται κυρίως στη Γερμανία, Αγγλία, Γαλλία, Βραζιλία, Ιαπωνία. Η εσωτερική κατανάλωση είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

Οι εξαγωγές για το 1996 από τις χώρες της Ε.Ε. (Ισπανία-Ιταλία-Γαλλία) έφτασαν τους 644.490 τόνους από τους οποίους 411.000 τόνοι έγιναν από την Ελλάδα, δηλαδή το 63,7%.

Ενώ η συνολική παραγωγή της Ε.Ε. ήταν 767.470 τόνοι από τους οποίους οι 396.860 τόνοι ήταν Ελληνική Παραγωγή, δηλαδή το 51,7%.

Ακολουθούν αναλυτικοί πίνακες με στοιχεία που αφορούν τις εξαγωγές ροδακίνου (συμπύρηνου) και φρουτοσαλάτας (ροδάκινο, ανανάς, σταφύλι, κεράσι, αχλάδι) στις χώρες του κόσμου. Την παραγωγή φρούτων στις χώρες της Ε.Ε. και τις εξαγωγές αυτών των χωρών.

WORLD EXPORT OF CANNED PEACHES

(1000 cartons 24x1)

	1992	1993	1994
Greece	16.491,8	15.845,6	16.620,0
S. Africa	2.915,2	2.846,0	2.631,5
Italy	2.204,3	2.575,3	2.498,5
Spain	1.022,4	2.105,8	2.044,5
Chile	1.030,1	1.240,9	1.391,1
USA	982,5	970,7	946,0
Australia	730,3	610,8	538,7
Total	25.376,6	26.195,1	26.670,3

Supplied by the Association of Hellenic Agricultural Processors. Sources: FOODNEWS based on national statistics. Eurocast, USDA Canning Fruit Board.

WORLD EXPORTS OF CANNED MIXED FRUIT

	(In '000 cartons 24x1)		
	1992	1993	1994
Italy	3.306.1	3.858.4	4.031.4
Thailand	2.557.1	3.079.1	3.240.2
S. Africa	2.078.7	2.089.3	1.984.8
USA	1.522.5	1.709.6	1.418.3
Greece	765.4	681.8	889.2
Australia	787.8	981.5	843.5
France	376.2	410.8	770.6
Chile	1.43.4	195.9	268.3
Total	11.507.2	13.006.4	13.446.3

Source: FOODNEWS based on national statistics, Eurocast, USDA, Canning Fruit Board

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΕΡΥΚΟΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

(σε τόννους)

Χώρες	M.O 1991-95	1995	1996	1996/95 τόννοι	%
ΙΤΑΛΙΑ	164.000	110.000	150.000	+40.000	+36%
ΙΣΠΑΝΙΑ	158.000	128.000	130.000	+2.000	+2%
ΓΑΛΛΙΑ	121.000	90.000	129.000	+39.000	+43%
ΕΛΛΑΣ	70.000	30.900	68.700	+37.800	+122%
4 Χώρες	513.000	358.900	477.700	+118.000	+33%
ΕΥΡΩΠΗ	518.000	362.000	480.000	+118.000	+33%

* Οι 4 Χώρες παράγουν το 98% της συνολικής ευρωπαϊκής παραγωγής.
Πηγή : Forum Europech 96. CTIEL Revue Presse/

EU PRODUCTION OF CANNED DECIDUOUS FRUIT

(In tonnes, marketing year July-June)

	1994/95	1995/96	1996/97 *
Peaches			
Greece	375.350	375.760	365.000
Spain	113.200	118.700	127.000
Italy	45.000	37.000	40.000
France	22.480	17.430	17.000
Total EU	556.030	548.890	549.000
Mixed fruit			
Italy	78.000	90.000	91.000
France	16.670	12.990	19.650
Greece	15.500	6.100	5.100
Total EU	110.170	109.090	115.750
Pears			
Italy	33.000	46.000	48.000
France	20.430	19.570	20.650
Spain	23.100	16.300	17.800
Total EU	76.530	81.870	86.450
Apricots			
Spain	15.150	12.600	14.200
Greece	23.660	15.020	10.500
Total EU	38.810	27.620	24.700
Source: USDA			
* Forecast.			

EU EXPORTS OF CANNED DECIDUOUS FRUIT

(In tonnes, marketing year July-June)

	1994/95	1995/96	1996/97*
Peaches			
Greece	352.670	390.000	360.000
Italy	42.000	39.000	39.000
Spain	28.600	15.500	30.000
France	7.770	8.880	8.000
Total EU	431.040	453.380	437.000
Mixed fruits			
Italy	71.000	85.000	86.500
France	15.270	17.570	19.000
Greece	15.700	6.000	4.800
Total EU	101.970	108.570	110.300
Pears			
Italy	36.000	44.100	46.000
Spain	9.200	12.300	16.000
France	2.830	3.140	3.000
Total EU	48.030	59.540	65.000
Apricots			
Spain	10.500	8.000	10.000
Greece	24.070	15.000	9.800
Total EU	34.570	23.000	19.800
*Forecast.			
Source: USDA			

۳۰

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΥΡΗΝΩΝ ΡΟΔΑΚΙΝΩΝ 1996
(Στοιχεία από Αγροτικά Αγοράς Αγρ. Αγράριου Δημόσιου Δικτύου)

GREEK EXPORTS OF CANNED PEACHES

(000 cartons 24 X 1)

PEACHES	1991	1992	1993	1994	1995
Germany	5.238,30	5.030,10	5.588,60	4.572,70	4.399,0
UK	1.431,00	1.682,50	2.278,70	1.432,40	3.344,3
Netherlands	439,80	779,30	1.015,00	1.189,00	947,7
France	1.001,20	936,40	792,20	854,60	1.107,6
Canada	557,10	1.166,00	738,40	812,80	496,9
Japan	713,00	820,80	714,30	1.074,40	877,1
Mexico	204,50	1.085,70	641,60	1.122,90	253,6
Italy	707,80	625,80	585,10	609,40	809,0
Belgium	497,80	473,70	412,00	392,40	463,3
USA	527,90	823,00	379,00	263,50	87,2
Poland	233,30	370,50	350,80	517,10	469,5
Austria	279,10	359,80	347,80	351,40	194,2
Argentina	91,50	269,00	345,00	44,20	331,5
Denmark	263,50	175,80	219,70	239,50	176,6
Brazil	130,30	156,90	214,70	711,50	1.265,0
Portugal	179,80	231,50	213,20	164,70	258,6
Finland	180,10	331,70	164,40	179,80	85,8
Sweden	194,20	208,80	111,30	157,80	129,1
Israel	50,10	98,30	71,70		
Egypt	57,80	71,40	55,80		
Norway	75,60	110,50	53,80	62,40	61,6
Spain	242,20	144,70	11,30	47,80	282,6
Russia				268,20	37,6
Uruguay				242,90	159,4
Hungary				105,30	73,1
Other countries	230,20	499,30	541,60	476,30	580,7
Total	13.526,10	16.228,90	15.845,60	15.892,80	16.082,0
Source: Eurostat					

Η παραγωγή κομπόστας ροδακίνου σε βιομηχανικά μεγέθη στη χώρα μας, ουσιαστικά ξεκίνησε στα τέλη της δεκαετίας του '50. Από τότε και μέχρι σήμερα, έχουμε μια σταθερά ανοδική τάση τόσο των ποσοτήτων που παράγονται, όσο και αυτών που εξάγονται. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να είναι σήμερα η χώρα μας η δεύτερη παραγωγός χώρα στον κόσμο, μετά τις ΗΠΑ, και το ακόμη σημαντικότερο, η πρώτη εξαγωγός με μερίδιο που κυμαίνεται ετησίως περί το 60% των παγκοσμίων εξαγωγών.

Στα προϊόντα στα οποία πετύχαμε, η χώρα μας εξασφάλισε υψηλή ποιότητα σε λογικές τιμές (ροδάκινα κομπόστα και τοματοπολτός). Όταν γίνεται λόγος για ποιότητα, θα πρέπει να αναφερθεί ότι στην περίπτωση των γεωργικών προϊόντων η ποιότητα εξασφαλίζεται από το χωράφι.

Κακή ποιότητα στην παραγωγή δεν πρόκειται ποτέ να δώσει καλής ποιότητας μεταποιημένο προϊόν. Και η εξασφάλιση ποιότητας από την παραγωγή είναι μια διαδικασία επίμονη και μακρά.

Το ροδάκινο είχε τη μεγαλύτερη παραγωγή για το 1996. Η συνολική παραγωγή έφτασε τους 496.000 τόνους από τους οποίους οι 308.135 απορροφήθηκαν στην παραγωγή κομπόστας, δηλαδή το 62,12%. Η παραγωγή βερύκοκου γι' αυτήν τη χρονιά έφτασε τους 68.700 τόνους.

2.2. Τα προβλήματα του υποκλάδου

Το σημαντικότερο πρόβλημα του κλάδου είναι ο καλούμενος ελληνοελληνικός ανταγωνισμός, που μερικές φορές λειτουργεί καταστροφικά για τη βιομηχανία.

Σημαντικό όμως γεγονός που χαρακτήρισε την περίοδο αυτή ήταν η δημιουργία της ΕΚΕ (Ένωση Κονσερβοποιών - Μεταποιητικών Αγροτικών Προϊόντων Ελλάδος) με έδρα τη Σκύδρα του Νομού Πελλής. Η ΕΚΕ έχει συσπειρώσει ουσιαστικά το σύνολο του κλάδου, συμβάλλοντας με αυτό τον τρόπο στην αλληλοκατανόηση των μελών της και μέσα από αυτήν, στην αναβάθμιση του κλάδου.

Από την άλλη πλευρά σήμερα έχει αναπτυχθεί ένα ολόκληρο σύστημα κανόνων και παρεμβάσεων, που πολλές φορές δυσκολεύουν τη λειτουργία των επιχειρήσεων. Πολλοί από αυτούς είναι χρήσιμοι, υπάρχουν όμως και άλλοι χωρίς νόημα και ουσία.

Θα αναφέρουμε σαν παράδειγμα τη ΔΙΔΑΓΕΠ, που καθυστερεί την απόδοση οφειλομένων στις βιομηχανίες. Έχουμε την καθυστέρηση της έγκρισης και ενίσχυσης επενδύσεων προστασίας του περιβάλλοντος. Έχουμε την ουσιαστική απουσία της ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. (ΔΕΤΡΟΠ, 1997)

Ένα άλλο πρόβλημα είναι τα μεγάλα επιτόκια. Δεδομένου ότι η κονσέρβα γίνεται σε 45 περίπου ημέρες παραγωγής, μέχρι να πουληθεί και να επιστρέψουν τα χρήματα περνάει 1-1,5 χρόνος, οπότε οι βιομηχανίες πιεζόμενες από τα χρήματα και τα οικονομικά τους προβλήματα, αναγκάζονται να μειώσουν τις τιμές.

Αποτέλεσμα αυτής της τιμολογιακής και εξαγωγικής μας πολιτικής, είναι ότι τα διάφορα κράτη διαμαρτύρονται για τις χαμηλές τιμές και γυρεύουν να μας επιβάλουν αντισταθμιστικές εισφορές, πράγμα που είχαν κάνει η Βραζιλία και η Αργεντινή. (ΔΕΤΡΟΠ, 1997)

2.3. Ανταγωνισμός του υποκλάδου

Στην κονσερβοποία φρούτων, ο ανταγωνισμός για τις ελληνικές εταιρείες στις διεθνείς αγορές, προέρχεται κυρίως από τις ΗΠΑ, τις χώρες της Νότιας Αφρικής, τη Χιλή, την Αργεντινή, την Ισπανία, την Ιταλία, την Αυστραλία και την Κίνα.

Τα ελληνικά ροδάκινα υπέρτερούν στη γεύση και στο άρωμα (υψηλή ποιότητα πρώτης ύλης), υστερούν όμως στη συσκευασία, λόγω της προηγμένης τεχνολογίας στον τομέα αυτό που διαθέτουν οι ανταγωνίστριες εταιρείες.

Η χώρα μας είναι η δεύτερη παραγωγός χώρα ροδακίνου στον κόσμο, μετά την Καλιφόρνια, κατέχει όμως το 65% των παγκόσμιων εξαγωγών. Το μεγαλύτερο μέρος των ροδακίνων που παράγονται στην Καλιφόρνια και στις υπόλοιπες παραγωγούς χώρες του κόσμου διοχετεύεται στις εσωτερικές αγορές των χωρών αυτών.

Καλή είναι η παρουσία των ελληνικών εταιρειών στην αγορά της Ιαπωνίας όπου μοιράζονται το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς, ακολουθούμενες από νοτιοαφρικανικές και αμερικανικές εταιρείες, ενώ τα τελευταία χρόνια έχει κάνει δυναμικά την εμφάνισή της στην Ιαπωνική αγορά και η Κίνα.

Η στρατηγική προώθησης σε νέες αγορές των εξαγωγών μας υπάρχει μόνο για τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, με αιχμή τη Ρωσία, καθώς και για εκείνες της N.A. Ασίας. Φυσικά και σήμερα γίνονται εξαγωγές σ' αυτές τις χώρες. Όμως, είναι δεδομένη η εκτίμηση ότι εδώ τα περιθώρια είναι τεράστια. Υπάρχουν φυσικά πολλές δυσκολίες που ιδίως στην περίπτωση της Ανατ. Ευρώπης έχουν να κάνουν με τη φάση της προσαρμογής των χωρών αυτών στην λογική της Ελεύθερης αγοράς. Αυτές οι αγορές έχουν γίνει στόχος από πολλά μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γι' αυτό το σκοπό έχει ιδρυθεί εξαγωγική εταιρεία ΕΛΚΟΦ Α.Ε.

(ΔΕΤΡΟΠ, 1997)

2.3.1. Ελληνικός Ανταγωνισμός

Ο κλάδος κονσερβοποίησης φρούτων παρουσιάζει μεγάλο ανταγωνισμό. Οι κυριότερες επιχειρήσεις στον κλάδο είναι:

— ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε. (Σκύδρα)

Χώρες εξαγωγής: Ε.Ε., Ιαπωνία, Νότια Αμερική

— ΚΟΝΕΞ Α.Ε. (Σκύδρα)

Χώρες εξαγωγής: ΗΠΑ, Καναδά, Ε.Ε., Ιαπωνία

— ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ Α.Ε. (Λάρισα)

Χώρες εξαγωγής: Γερμανία, Ιταλία, Αγγλία

— ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΠΑΥΛΙΔΗΣ (Σκύδρα)

Χώρες εξαγωγής: ΗΠΑ, Ε.Ε., Σκανδιναβικές χώρες

— E.BI.KON.Α.Ε. (Αλεξάνδρεια-Ημαθίας)

Χώρες εξαγωγής: ΗΠΑ, Καναδά, Ιαπωνία, Ε.Ε., Αργεντική και Αραβικές χώρες

— KON. VERI ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΙΑ ΒΕΡΟΙΑ Α.Ε.

Χώρες εξαγωγής: Ε.Ε., Ανατολικές χώρες, Μεξικό, Καναδά, ΗΠΑ, Σαουδική Αραβία,

Ιαπωνία

Ακολουθούν όλες οι εταιρείες του υποκλάδου κονσερβοποίησης φρούτων.

COMPANY**PRODUCTS****CONTACT****FILIPPOS S.A.**

CANNING INDUSTRY

Stavros Imathias 591 00 Veria Greece
Tel: 0331-39376 Fax: 0331-38344

Apricots
Peaches
Fruit Cocktail
Tomato products

Mr. D. Pantelidis

G&S KARAGEORGIADIS S.A. "TZENA HELLAS"

CANNING & FROZEN FRUITS INDUSTRY

Vorino Arideas, 584 00 Aridea Greece
Tel: 0384 - 71480, 71303 Fax: 0384 - 71081, 71481

Apricots
Peaches
Pears
Fruit Cocktail
Frozen Fruits

Mr. G. Karageorgiadis

KOBE S.A.

FRESH - CANNED FRUITS & TOMATO PRODUCTS

590 33 Makrochori Imathias Greece
Tel: 0331 - 39375, 41726 Fax: 0331 - 38344

Apricots
Peaches
Fruit Cocktail
Tomato Products

Mr. G. Moskhas

KON-VERI S.A.

CANNED & FRESH FRUITS

Railway Station 591 00 Veria Greece
Tel: 0331 - 24462, 22962, 20550, 66688 Fax: 0331 - 25577

Apricots
Peaches
Pears
Fruit Cocktail

Mr. D. Sendker

PAN. P. KRISTALLIDIS S.A. - "S.K.O."

FRUIT PROCESSING FACTORY

6 km Skydra - Aridea, P.O.Box 85, Skydra 585 00 Greece
Tel: 0381 - 82902 - 4, 89656 Fax: 0381 - 82901

Apricots
Peaches

Mrs. H. Kristallidou

KRONOS S.A.

INDUSTRIAL & COMMERCIAL ENTERPRISES OF CANNED FRUITS & VEGETABLES

Mavrovouni Skydra 585 00 - Greece
Tel: 0381 - 89795, 89438 Fax: 0381 - 81106

Apricots
Peaches
Pears
Fruit Cocktail
Jams

Mr. E. Saitis

M.E.D. S.A.

CANNED FRUITS FACTORY

3 km Yiannitsa - Thessaloniki, P.O.Box 137 -
581 00 Yiannitsa Greece
Tel: 0382 - 25143, 22092 Fax: 0382 - 25142

Apricots
Peaches
Pears
Fruit Cocktail

Mr. D. Kornilakis

"MELISSA" AGROINDUSTRIAL COOPERATIVE

585 00 Skydra Greece
Tel: 0381 - 89660, Fax: 0381 - 88806

Apricots
Peaches

Mr. G. Andreadis

A. MOURATOGLOU S.A. "CORINA"

VEGETABLES & FRUIT INDUSTRY

584 00 Apsalos Arideas - Pellis Greece
Tel: 0384 - 65250, 65300 Fax: 0384 - 65345

Apricots
Peaches

Mr. A. Mouratoglou

P. PAVLIDES S.A.

AGRICULTURAL INDUSTRY

2, N. Kountourioti str. 546 25 Thessaloniki Greece
Tel: 031 - 532258, 542518 Fax: 031 - 540269

Apricots
Peaches
Pears
Fruit Cocktail
Frozen

Mr. C. Ioannides

STAVROS AGRICULTURAL COOP

CANNING INDUSTRY

591 00 Stavros Imathias Greece
Tel: 0331 - 39210, 39206 Fax: 0331 - 39205

Peaches

Mr. C. Dimopoulos

UNION OF AGRICULTURAL COOPERATIVES OF YIANNITSA

9. D. & M. Papadopoulou str.
GR - 581 00 Yiannitsa - Greece Tel: 0382-22203 Fax: 28344
Canning Manufactory - N. Milotopos Yiannitsa
Tel: 0382 - 51899, 52000 Fax: 0382 - 51755

Peaches

Mr. S. Antoniou

VIOPACK S.A.

PACKAGING INDUSTRY & AGRICULTURAL PRODUCTS

15. Asklipiou str. 145 65 Krioneri - Athens - Greece
Tel: 01 - 8161613 (10 lines) Fax: 01 - 8161723
Factories:
Sebastiana Skydra Tel: 0381 - 91140 - 2 Fax: 91131
Zevgolatio, 200 01 Korinth Tel: 0741 - 56010
Loutra Ipatis, 350 16 Fthiotida Tel: 094-346579

Apricots
Peaches
Fruit Cocktail
Recycled paper
Carton board
Cartons
Trays

Mr. C. Mitsopoulos

COMPANY**PRODUCTS****CONTACT****ADELCAN S.A.****CANNING INDUSTRY**

67, E. Venizelou str. Kallithea 176 71 Athens
Tel: 01-9567931 - 2 Fax: 01-9587078
Factory : Platanos Almiros Magnissias
Tel: 0422 - 21215 Fax: 0422 - 23602

Tomato products

Mr. M. Kanakaris

AGRICULTURAL PRODUCTS S.A.**FRUIT PROCESSING INDUSTRY**

2 km. Yiannitsa - Edessa
581 00 Yiannitsa Greece
Tel: 031 - 543932, 542518 Fax: 031 - 540269

Apricots
Peaches
Pears
Fruit Cocktail
Frozen

Mr. C. Ioannides

ALEXANDER LTD.**CANNING & ELABORATION OF FRUITS & VEGETABLES**

Railway Station 59100 Veria Greece
Tel: 0331 - 22774, 23774 Fax: 0331 - 26974

Apricots
Peaches
Fruit Cocktail
Citrus
Fresh Fruits

Mr. A. Skourtopoulos

ALVENA**AGRICULTURAL INDUSTRY COOP**

Kouloura Imathias, P.O.Box 120, 591 00 Veria Greece
Tel: 0331 - 97413, 97435 Fax: 0331 - 97176

Apricots
Peaches
Pears
Fruit Cocktail

Mr. C. Apostolou

CONEX S.A.**CANNERS OF FRUITS**

3. Premetis str. 151 25 Marousi, Athens Greece
Tel: 01 - 6897980 - 1 Fax: 01 - 6897571
Factory: Skydra Tel: 0381 - 81150 Fax: 0381 - 89668

Apricots
Peaches
Pears
Fruit Cocktail
Cherries

Mr. C. Carayannis

CONFRTUA S.A.**CANNING INDUSTRY**

47, I. Dragoumi str. Thessaloniki 546 30 - Greece
Tel: 031 - 542445, 280308 Fax: 031 - 515797, 236645

Peaches

Mr. A. Vasiliadis

COPAIS FOOD & BEVERAGE CO S.A.**FOOD & BEVERAGE PRODUCTION-TRADE-REPRESENTATIVE S.A.**

65, Patision str. 104 33 Athens Greece
Tel: 01 - 8836111, 112, 114 Fax: 01 - 8829300
Factories:
GR-320 01 Alifartos Tel: 0268-23195 Fax: 23122
GR-323 00 Orchomenos Tel: 0261-34004 Fax: 33793

Apricots
Peaches
Apples
Fruit Puree
Fruit Dices
Tomato products
Tomato Dices

Mr. E. Kaldellis

COVITA S.A.**HELLENIC PROCESSING INDUSTRY OF CHERRIES & GRAPES**

2 km. Yiannitsa - Edessa, 581 00 Giannitsa
Tel: 0382 - 22841, Fax: 0382 - 25915

Cherries
Preserved Fruits

Mr. V. Michalopoulos

DANAIS S.A.**FRUITS CANNING FACTORY & EXPORT COMPANY**

Mili Argos 212 00 Greece
Tel: 0751 - 47175, 47550 Fax: 0751 - 47170

Apricots
Peaches
Empty Cans

Mr. M. Konopisis

DEL MONTE**HELLENIC FOOD INDUSTRIES S.A.**

P.O. BOX : 1152,
415 00 Larissa Greece
Tel: 041 - 971013 Fax: 041 - 971586, 971113

Peaches
Fruitini
Fruit Cocktail
Fruit Puree
Fruit Juices
Tomato products

Mr. M. Markou

EKOP S.A.**PRODUCERS & EXPORTERS OF CANNED FRUITS**

Pr. Ilias 585 00 Skydra Greece
Tel: 0381 - 89797, 82392 Fax: 0381 - 89816

Apricots
Peaches
Pears

Mr. D. Sendker

ELBAK S.A.**GREEK CANNING INDUSTRY**

5.5 km Larissa - Falani, P.O.Box: 1141, 411 10 Larissa
Tel: 041 - 592003-8 Fax: 041 - 592001

Apricots
Peaches
Kiwi
Jams

Mr. A. Wedde

ELITA S.A.**INDUSTRIAL FRUIT PROCESSING**

67, E. Venizelou str. - Kallithea 176 71 Athens
Tel: 01 - 9521566, 9594684 Fax: 01 - 9580466
Factory: Platanos Almiros Magnissias
Tel: 0422 - 21215 Fax: 0422 - 23602

Apricots
Peaches
Fruit Puree
Fruit Juices
Tomato Products

Mrs. H. Lada

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

Εταιρεία κονσερβοποίησης φρούτων KRONOS A.E.

3.1. Ιστορικό

Η βιομηχανία κονσερβοποίησης φρούτων KRONOS A.E., ιδρύθηκε το 1970 από τους Ελευθέριο Μιχ. Σαΐτη, Ελευθέριο β. Ντριγκόγια και τον Ιωάνη Δ. Χλωρό.

Η έδρα της επιχείρησης βρίσκεται στο Μαυροβούνι - Σκύδρας.

Το 1970 ξεκίνησε με την επωνυμία KRONOS E.P.E. (Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης) και το 1981 μετατράπηκε σε A.E. (Ανώνυμη Εταιρεία).

Οι αρχικές εγκαταστάσεις της καταλάμβαναν έκταση 3.675 τ.μ., σήμερα οι συνολικές εκτάσεις της επιχείρησης είναι 136.000 τ.μ., τα οποία περιλαμβάνουν οικόπεδα 85.000 τ.μ., αίθουσα παραγωγής 22.408 τ.μ., αίθουσα παραγωγής νέα 3.500 τ.μ., γραφεία 270 τ.μ. και αποθήκες 25.105 τ.μ.

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας είναι διαιρεμένο σε 50.000 μετοχές των 10.000 δρχ. η καθεμία.

Οι μετοχές αυτές ανήκουν στους:

1. Σαΐτη Ελευθέριο
2. Ντριγκόγια Ελευθέριο
3. Χλωρό Ιωάνη
4. Ντριγκόγια Αντώνιο
5. Γκουτή Αστέριο

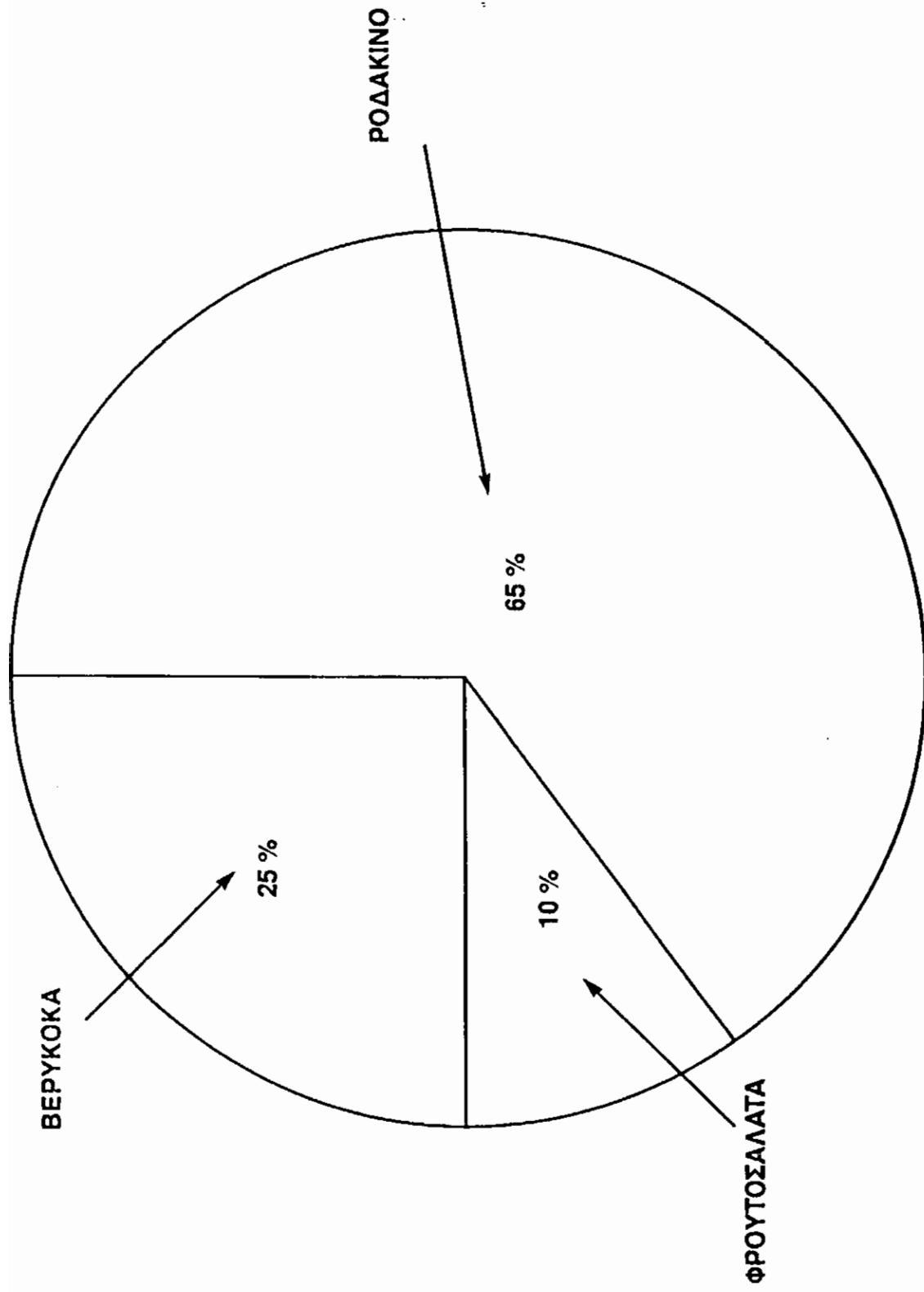
3.2. Αντικείμενο

Το αντικείμενο της Κρόνος Α.Ε. είναι η κονσερβοποίηση φρούτων (κομπόστες ροδακίνων, βερύκοκου, φρουτοσαλάτας). Η εταιρεία επεξεργάζεται ετησίως 35.000 τόνους ροδάκινο, 5.000 τόνους βερύκοκο και 3.000 τόνους φρουτοσαλάτα (ροδάκινο, ανανάς, σταφύλι, κεράσι, αχλάδι).

Συγκεκριμένα παράγει:

1. Βερύκοκο σε συσκευασίες 1/2, 1, 3A9, 3A10, 5 κιλών.
2. Ροδάκινο σε συσκευασίες 1/4, 1/2, 3A9, 3A10, 5 κιλών.
3. Αχλάδι σε συσκευασίες 3A10, 5 κιλών.
4. Φρουτοσαλάτα σε συσκευασίες A2, 1/2, 1, A9, 3A9, 3A10 και 5 κιλών.

Ακολουθεί σχεδιάγραμμα με την παραγωγή της επιχείρησης κατά προϊόν

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΪΟΝ

3.3. Πρώτες ύλες

Η εταιρεία προμηθεύεται:

- 1) Το 90% των αναγκών της σε βερύκοκο από τον συνεταιρισμό Πελοπονήσου και το 10% από τους Συν/σμούς Ν.Λαρίσης, Ν.Πέλλης.
- 2) Το 70% των αναγκών της σε ροδάκινο από το Νομό Πέλλης, το 20% από το Νομό Ημαθίας και το 10% από το Νομό Λαρίσης.
- 3) Το σταφύλι εισάγεται από την Κύπρο, σε ποσοστό 100%.
- 4) Ο ανανάς εισάγεται από την Ταϊλάνδη και τη Ν.Αφρική.
- 5) Το κεράσι εισάγεται σε ποσοστό 100% από την Ιταλία.

3.3.1. Τρόπος πληρωμής πρώτων υλών

Ο διακανονισμός πληρωμής των πρώτων υλών γίνεται μέσω των Τραπεζών Πίστεως-Αγροτικής Τράπεζας σε μετρητά, μέσα σε χρονικά περιθώρια που θέτει η Ε.Ε. (Ευρωπαϊκή Ένωση).

3.3.2. Μεταφορά πρώτων υλών

Η μεταφορά των πρώτων υλών γίνεται με μεταφορικά μέσα της εταιρείας (φορτηγά-αυτοκίνητα) ανάλογα με τις ημερήσιες ανάγκες. Στην περίπτωση που τα φορτηγά της εταιρείας δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες τότε ενοικιάζονται ξένα φορτηγά.

3.4. Χώροι αποθήκευσης

Οι αποθήκες της επιχείρησης είναι σε παραλληλόγραμμη μορφή. Σχετικά με την εναπόθεση και την κίνηση των προϊόντων υπάρχουν οι εξής αρχές:

- I. Να διευκολύνεται η εισαγωγή των υλικών στην αποθήκη με τεχνικά μέσα.
- II. Η παραλαβή των υλικών να γίνεται μετά από έλεγχο.
- III. Η τοποθέτησή τους στην αποθήκη να είναι συστηματική για να ευρίσκεται κάθε είδος σε συγκεκριμένη θέση.

iv. Να είναι εύκολη η εντόπιση και η ανεύρεση των διαφόρων ειδών. Δηλαδή τα προϊόντα εισέρχονται και εξέρχονται ανάλογα με το μέγεθος και την ημερομηνία παραγωγής τους.

Υπάρχουν οι αποθήκες πρώτων υλών, οι αποθήκες βοηθητικών υλών και οι αποθήκες ετοίμων προϊόντων.

3.5. Ροή εργασίας

Η ροή της εργασίας ακολουθεί τα εξής στάδια:

Στάδιο 1: Στο στάδιο αυτό παραλαμβάνονται οι πρώτες ύλες, ζυγίζονται και κατόπιν γίνεται μία πρόχειρη διαλογή από ειδικούς καλυμπραδόρους (μηχανήματα που ξεχωρίζουν το καλό από το σκάρτο φρούτο).

Στάδιο 2: Στη συνέχεια τα φρούτα οδηγούνται στα κοπτικά μηχανήματα, όπου κόβονται σε φέτες. Καθαρίζονται από τα κουκούτσια τους και μετά από αυτές τις διαδικασίες οδεύουν προς την αποφλοίωση.

Στάδιο 3: Σ' αυτό το σημείο αφού έχει καθαριστεί το φρούτο από την φλούδα πηγαίνει προς την πλύση του, τον τελικό έλεγχο και την κατανομή του κατά μέγεθος στις αντίστοιχες γραμμές παραγωγής.

Στάδιο 4: Το στάδιο αυτό περιλαμβάνει ζύγισμα των φρούτων και εισαγωγή τους σε λευκοσιδηρά κουτιά. Τα κουτιά στην πορεία περιχύνονται με σιρόπι και μπαΐνουν στο φούρνο για τον βρασμό. Τέλος ακολουθεί ο απαερισμός και η παστερίωση.

Στάδιο 5: Το έτοιμο προϊόν τοποθετείται σε παλέτες και οδηγούνται στις αποθήκες με περονοφόρα οχήματα (κλαρκ).

Η παραπάνω διαδικασία ξεκινάει μέσα Ιουνίου και τελειώνει τέλη Σεπτεμβρίου. Στη συνέχεια υπάρχει η διαδικασία της ετικετέζας, κατά την οποία στα κουτιά με το έτοιμο προϊόν τοποθετείται η ετικέτα με τα διακριτικά του κάθε προϊόντος και την επωνυμία της επιχείρησης.

3.6. Διεκπεραίωση παραγγελιών

Μόλις ληφθούν οι παραγγελίες, οι εργάτες συσκευάζουν τα κουτιά με τις κομπόστες

ώστε να είναι έτοιμα τη χρονική στιγμή που πρέπει να αποσταλούν.

3.7. Εργατικό δυναμικό

Η εταιρεία απασχολεί μόνιμα 100 άτομα και εποχιακά, την περίοδο αιχμής, απασχολεί 800, τα οποία εργάζονται σε 24ωρη βάση (3 βάρδιες). Από το μόνιμο προσωπικό 6 άτομα αποτελούν το οργανωμένο τμήμα λογιστηρίου, 5 άτομα το τμήμα εξαγωγών πωλήσεων, 4 άτομα το τμήμα πληροφοριών και γραμματείας και 25 άτομα το τεχνικό τμήμα. Οι υπόλοιποι υπάλληλοι είναι: Τεχνολόγοι τροφίμων, επιστάτες, οδηγοί αυτοκινήτων, αποθηκάριοι και φύλακες.

Για την αρτιότερη κατάρτιση του προσωπικού η εταιρεία φροντίζει να γίνονται διάφορα σεμινάρια, συζητήσεις, ενημερώσεις καθ'όλη τη διάρκεια του χρόνου.

3.7.1. Σχέσεις Εργοδοσίας και Εργατικού Δυναμικού

Η επιχείρηση διατηρεί άριστες σχέσεις συνεργασίας με το προσωπικό που απασχολεί. Το προσωπικό αποτελεί γι'αυτήν έναν τομέα υψηστης σημασίας και δίνει έτσι ιδιαίτερη προσοχή στη συμπεριφορά και τη στάση της απέναντι του. Ο ανθρώπινος παράγοντα λοιπόν, είναι καθοριστικής σημασίας για την πορεία της και αυτό φαίνεται από το ότι στα περίπου 25 χρόνια λειτουργίας δεν έχει απολυθεί ούτε ένας από τους εργαζόμενους με σχέση εργασίας αφοίστου χρόνου.

3.7.2. Ασφάλιση εργαζομένων

Η βασική ασφάλιση των εργαζομένων είναι αποκλειστικά και μόνο στο Ι.Κ.Α.

3.7.3. Ασφάλιση εργοστασίου

Όλα τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης είναι ασφαλισμένα στην εμπορική ασφαλιστική.

3.8. Μηχανολογικός εξοπλισμός

Τα τελευταία χρόνια έγινε αντικατάσταση ολόκληρου του μηχανολογικού εξοπλι-

σημού με μηχανήματα τελευταίου τύπου. Η εταιρεία προμηθεύεται τα περισσότερα μηχανήματα από το εξωτερικό. Συγκεκριμένα τα κοπτικά μηχανήματα εισάγονται από την Ιταλία και τις Η.Π.Α., ενώ ο υπόλοιπος εξοπλισμός από τη Γαλλία. Έτσι σήμερα η αξία κτήσης του μηχανολογικού εξοπλισμού αποτιμάται λογιστικώς σε 917 εκατ. δρχ.

3.9. Ποιοτικός Έλεγχος

Οι υπεύθυνοι της εταιρείας πιστεύουν ότι ο ποιοτικός έλεγχος σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας έχει καθοριστική σημασία για το τελικό αποτέλεσμα. Για την επιτυχία του σκοπού αυτού υπάρχουν Χημικοί και Τεχνολόγοι Τροφίμων, οι οποίοι παρακολουθούν και ελέγχουν την ποιότητα των φρούτων σε όλα τα στάδια της παραγωγής.

Η συνεχής αναζήτηση νέων αγορών οδήγησε την εταιρεία στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα και πριν από περίπου οκτώ χρόνια στην μακρινή Ιαπωνία. Μια αγορά ιδιαίτερη απαιτητική όσον αφορά τις ποιοτικές προδιαγραφές. Για να εξασφαλίσει όμως την προτίμηση των Ιαπώνων δεν αρκούσε μόνο να είναι καλό το προϊόν της. Θα έπρεπε και η εμφάνιση του προϊόντος να είναι καλή. Οι ιάπωνες απαιτούσαν η συσκευασία του να είναι εξίσου άρτια με το περιεχόμενο της κονσέρβας, όπως άλλωστε και η ετικέτα στο κουτί. Και η ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε. τα κατάφερε και κέρδισε την εμπιστοσύνη των Ιαπώνων ύστερα από τρία χρόνια δοκιμασίας και συνεχών βελτιώσεων του τελικού προϊόντος.

Οι ιάπωνες μπορεί να είναι απαιτητικοί και να αναζητούν την καλύτερη ποιότητα, ξέρουν όμως να ανταμείβουν καλά τους προμηθευτές τους. Βέβαια το κόστος παραγωγής του τελικού προϊόντος είναι και αυτό υψηλότερο λόγω της ανώτερης ποιότητας, όμως το συνολικό κέρδος για την επιχείρηση είναι ικανοποιητικό ώστε να αξίζει η προ-σπάθεια για βελτίωση της ποιότητας για έναν ακόμα λόγο. Η βελτίωση του τελικού προϊόντος εξάλλου είναι το ζητούμενο για να μπορέσει μια Ελληνική επιχείρηση να ανταπεξέλθει στον ανταγωνισμό σε διεθνές επίπεδο.

3.10. Στόχοι

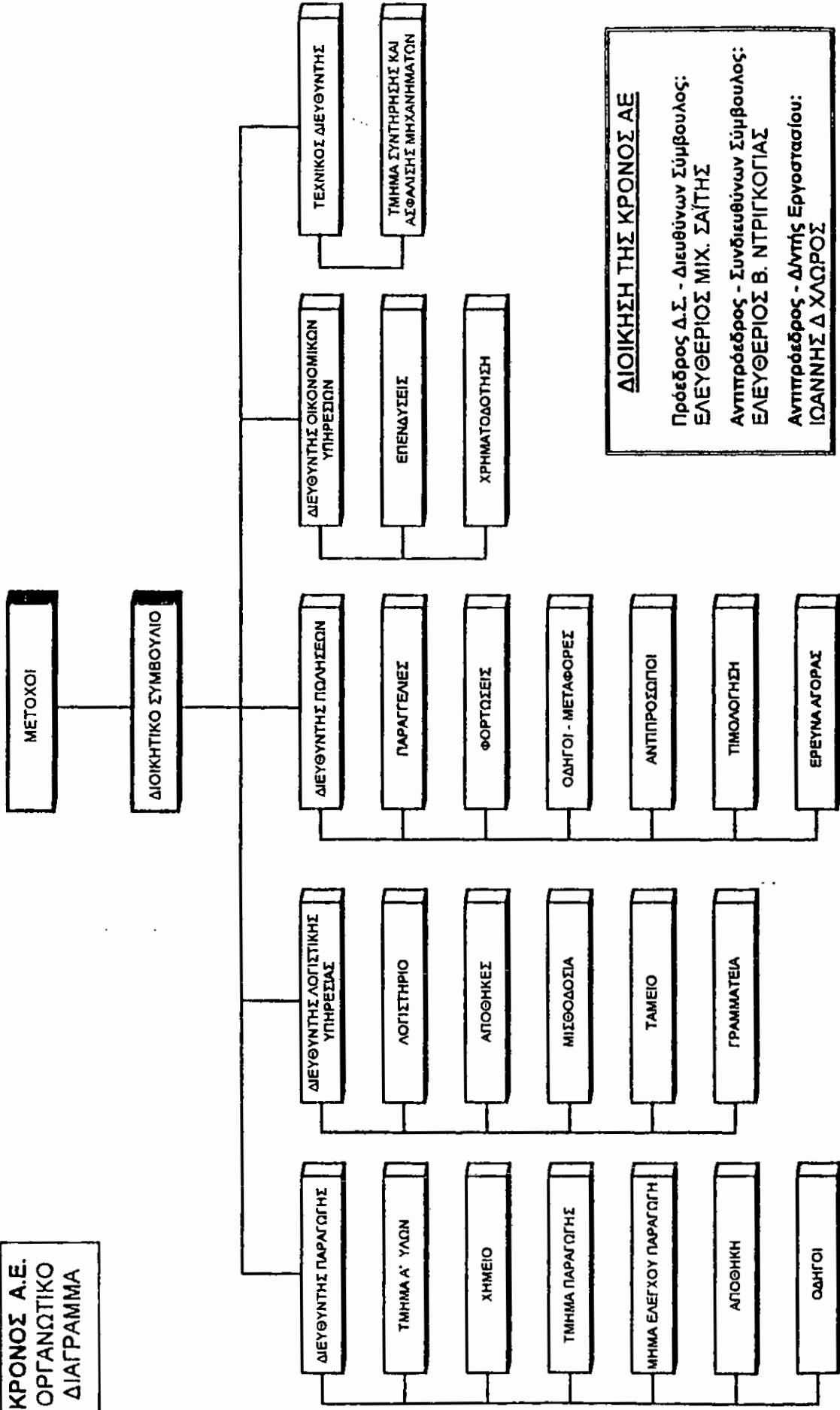
Πιστεύω της εταιρείας είναι μια βιομηχανία που ενδιαφέρεται για το μέλλον της και θέλει να σταδιοδρομήσει με επιτυχία στις διεθνείς αγορές πρέπει να μοιάζει με τον πιο δη-

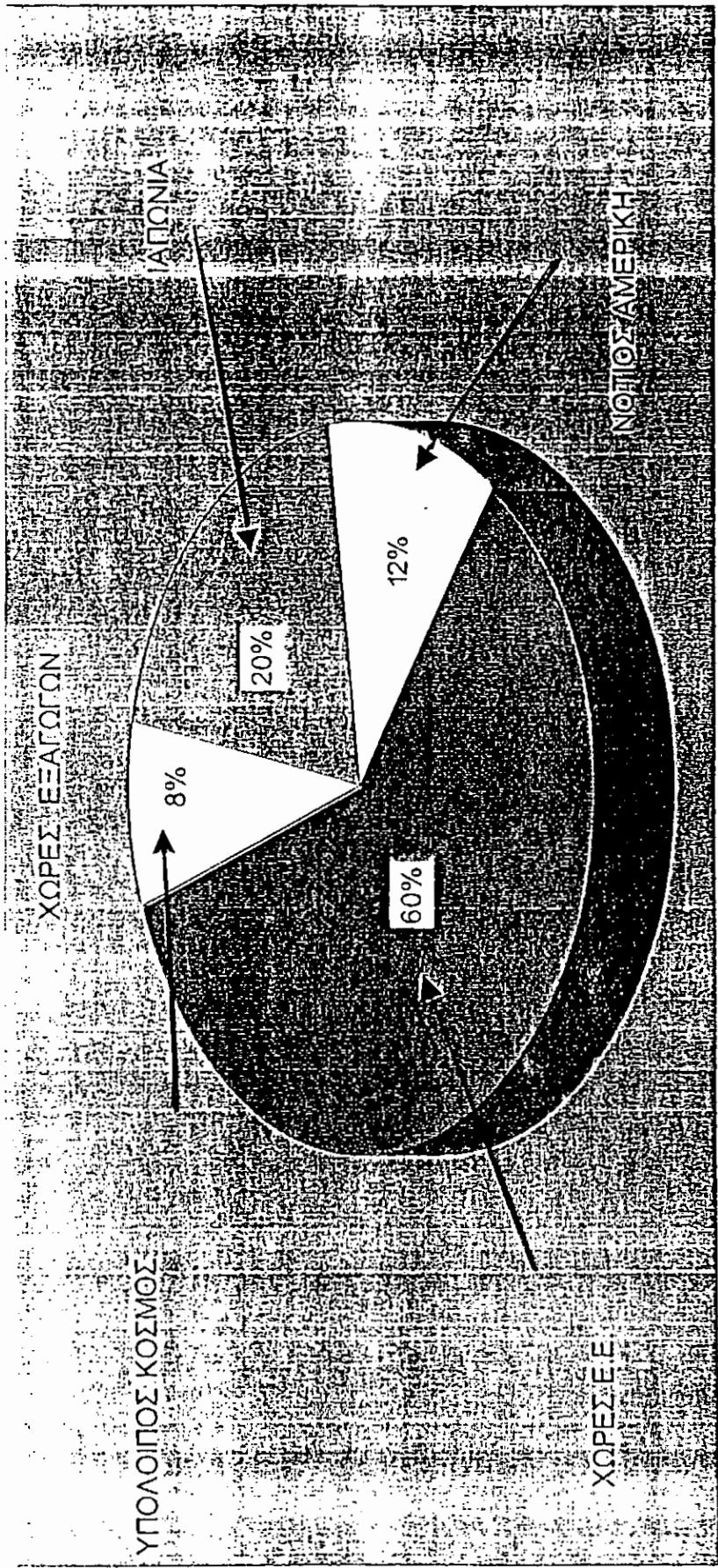
λάτη που δεν εγκαταλείπει την προσπάθεια μόνο και μόνο επειδή, κάποια στιγμή, βρίσκεται στην πρώτη θέση.

Προσαρμοζόμενη στα σύγχρονα πρότυπα, η ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε. έχει προχωρήσει στη δημιουργία Βιολογικού Καθαρισμού. Τα τελευταία δύο χρόνια, η εταιρεία έχει επενδύσει περισσότερα από 250 εκατ. δρχ. για τον σκοπό αυτό.

Ακολουθούν το οργανωτικό διάγραμμα της επιχείρησης και ένα σχεδιάγραμμα με τις χώρες εξαγωγής της.

**ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟ
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ**

3.11. Αριθμοδείκτες

Σε μια χρονιά λοιπόν, που ο κλάδος κονσερβοποίας φρούτων στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς συσσώρευσε ζημίες και ελάχιστες εταιρείες κατάφεραν να πραγματοποιήσουν κέρδη, η Βιορειοελλαδίτικη εταιρεία αύξησε τον τζίρο της κατά 51,1% και τα προφόρων κέρδη της κατά 53,7%.

Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών της αυξήθηκε από 9,03 δισ. δρχ. το 1995 σε 9,46 δισ. δρχ. το 1996, ενώ τα προ φόρων της από 709 εκατ. δρχ. σε 825 εκατ.δρχ. το χρόνο που πέρασε.

Λόγω του εποχιακού χαρακτήρα, από απόψεως παραγωγής της βιομηχανίας κονσερβών φρούτων, ο κύκλος κυκλοφορίας είναι ιδιαίτερα μακρύς, σχεδόν 9 μήνες δηλαδή, υπερδιπλάσιος από τον μέσο όρο της βιομηχανίας. Έτσι, περιορίζεται η ρευστότητα της επιχείρησης, η οποία αναγκάζεται να απευθυνθεί στην τραπεζική αγορά για την εξεύρεση κεφαλαίων. Ως εκ τούτου και με δεδομένα τα υψηλά επιτόκια η δανειακή επιβάρυνση της εταιρείας, χωρίς να είναι υψηλή για τα ελληνικά δεδομένα, αποτελεί ένα από τα ζητήματα που η εταιρεία καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες να αντιμετωπίσει.

Η δανειακή επιβάρυνση, βλέπουμε πως για το 1996 σημείωσε μια αύξηση 4%. Ενώ το 1993 είχε φτάσει το 63,9. Η Γενική Ρευστότητα της εταιρείας διαμορφώθηκε στο ...1,29 σημειώνοντας πτώση.

Από την άλλη, η πολιτική της σκληρής δραχμής δεν επηρέασε την εταιρεία παρά τον καθαρά εξαγωγικό της προσανατολισμό. Και τούτο διότι οι τιμές των ελληνικών προϊόντων είναι ανταγωνιστικές.

Το 1996 περιορίστηκαν επίσης και οι χρηματοοικονομικές δαπάνες της εταιρείας στα 124 εκατ., από 127 εκατ. που ήταν το 1995. Εξάλλου, από τα προ φόρων κέρδη της ύψους 825 εκατ. δρχ. περίπου το 59,1% και συγκεκριμένα 488 εκατ. δρχ. ήχθη στα αποθεματικά της εταιρείας, ενισχύοντας έτσι τα ίδια κεφάλαια και τη δυνατότητα αυτοχρηματοδότησης της λειτουργίας της. Το ποσοστό αυτό των κερδών που μεταφέρθηκε στα αποθεματικά της εταιρείας είναι μεγαλύτερο από τον μέσο όρο στην Ελληνική Βιομηχανία. Ο φόρος εισοδήματος ανήλθε σε 157 εκατ.δρχ., ενώ το μέρισμα που διανεμήθηκε στους μετόχους ανήλθε σε 180 εκατ.δρχ. και αντιπροσωπεύει το 21,8% των κερδών, πο-

συστό χαμηλότερο από τον μέσο όρο της Ελληνικής Βιομηχανίας.

Ακολουθεί συγκεντρωτικός πίνακας με τους αριθμοδείκτες της εταιρείας.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	1993	1995	1996
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	1.44	1.38	1.29
ΤΑΧΥΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	0.68	0.68	0.68
ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0.09	0.16	0.12
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	26	23	23
ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	7.5	7	8
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	31.1	24	23
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	9.9	8	6
ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	63.6	64.9	68.9

ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.

3.12. Ανάλυση Νεκρού Σημείου της ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.

Με βάση τα δεδομένα του Λογαριασμού Αποτελέσματα Χρήσης του 1996, μπορούμε να υπολογίσουμε σε ποιό ύψος πωλήσεων η εταιρεία βρίσκεται στο Ν.Σ., δηλαδή, έχει τζίρο μηδέν, ούτε κερδίζει ούτε χάνει, αλλά, απλώς εξασφαλίζει τα συνολικά της έξοδα.

(τα ποσά που ακολουθούν σε εκατομμύρια)

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	9.461
----------------------------	-------

—Κόστος πωληθέντων	7.278
--------------------	-------

(πρώτες ύλες, άμεσα εργατικά, γεν. βιομ. έξοδα)

<u>Μικτά κέρδη</u>	<u>2.183</u>
--------------------	--------------

—Λειτουργικό κόστος:

Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	167
-------------------------------	-----

Έξοδα Λειτ. Διάθεσης (Μάρκετινγκ)	1.245
-----------------------------------	-------

Έξοδα Χρηματοοικονομικά (τόκοι)	124
---------------------------------	-----

	1.536
--	-------

Μερικά αποτελέσματα	647
---------------------	-----

+Ανόργανα Έσοδα από τόκους	270
----------------------------	-----

(πιστωτικοί τόκοι)

	917
--	-----

Σύνολο αποσβέσεων	222
-------------------	-----

—Οι από αυτές ενσωματωμένες

στο Λειτουργικό κόστος	138
------------------------	-----

	84
--	----

ΣΥΝΟΛΟ	833
---------------	------------

Χρησιμοποιούμε τον τύπο:

Νεκρό Σημείο = Σταθερά Έξοδα/Μ.Π.Κ. = 1.536/100/23 = 353,9

Δηλαδή, 353.000.000 δρχ.

Υπολογισμός Μικτού Περιθωρίου Κέρδους

Σε πωλήσεις 9.461 2.183 Μ.Π.Κ.

Σε πωλήσεις 100 x;

$$x=23\%$$

Άρα σ' αυτό το ύψος των πωλήσεων, δηλαδή στα 353 εκατ., η επιχείρηση καλύπτει μόνο τα έξοδά της, χωρίς να έχει κέρδη ή ζημιές.

Από τα 353 εκ. και πάνω, η επιχείρηση σε κάθε κιλό που πουλάει κερδίζει 23% (καθαρά κέρδη). Δηλαδή κερδίζει σε κάθε καποστάρικο 23 δραχμές.

Υπολογισμός Χρόνου

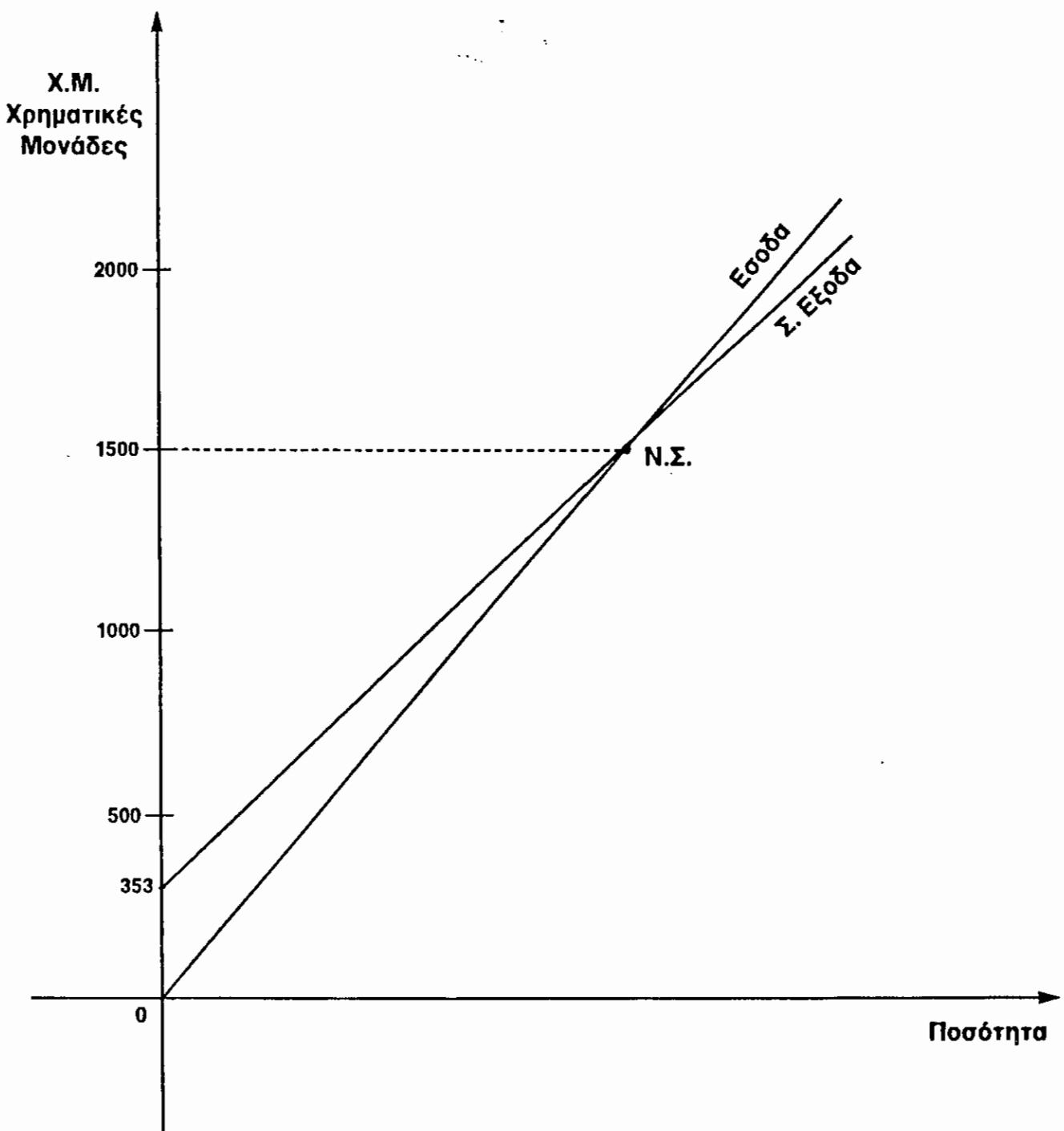
Στους 12 μήνες έχουμε πωλήσεις 9.461

Σε x; μήνες έχουμε πωλήσεις 353

$$x=4.236/9.461=0,44 \text{ μήνες}$$

$$0,44 \times 30 = 13,4 \text{ ημέρες}$$

Άρα η εταιρεία θα έχει κέρδος από την 13η ημέρα λειτουργίας της.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΝΕΚΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

Εταιρεία κονσερβοποίησης φρούτων KONEΞ A.E.

4.1. Ιστορικό

Η KONEΞ A.E. είναι 100% εξαγωγική βιομηχανία κονσερβών φρούτων. Ιδρύθηκε το 1972. Πρόεδρος της εταιρείας είναι ο κ. Αλέξανδρος Πρωτοπαππάς. Το μετοχικό κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε 1.700.000 μετοχές των 10.000 δρχ. η καθεμία. Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στη Σκύδρα, υπάρχουν και γραφεία στην Αθήνα.

4.2. Αντικείμενο

Το αντικείμενο της KONEΞ A.E. είναι η κονσερβοποίηση φρούτων (ροδάκινο και φρουτοσαλάτα). Η εταιρεία επεξεργάζεται ετησίως 30.000 τόνους. Από αυτούς τους τόνους το 90% γίνεται κομπόστα ροδάκινο και το 10% φρουτοσαλάτα (ροδάκινο, σταφύλι, κεράσι, ανανάς και αχλάδι).

Συγκεκριμένα παράγει:

Ροδάκινο σε συσκευασίες 1/2(420 gr),1 κιλό,3A9(2.650 gr),3A10 (3.100 gr),5A12 (4.250 gr) σε μέγεθος φέτας και μισό.

Φρουτοσαλάτα σε συσκευασίες 1/2,1,3 και 5 κιλών.

4.3. Πρώτες ύλες

Η εταιρεία προμηθεύεται:

Το 100% των αναγκών της σε ροδάκινο από τους συνεταιρισμούς των Νομών Ημαθίας και Πελλής.

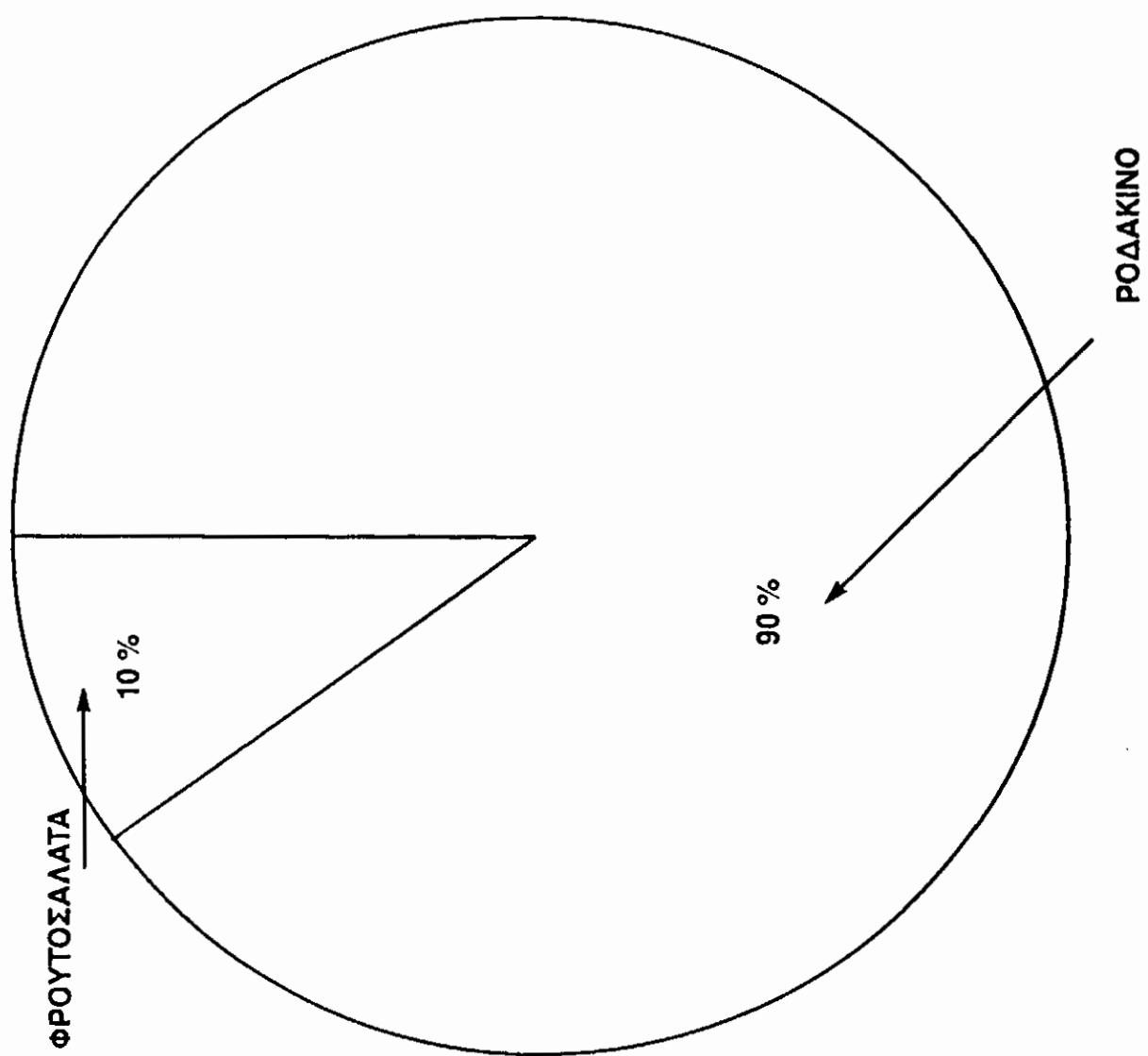
Το σταφύλι εισάγεται από την Κύπρο.

Ο ανανάς εισάγεται από την Ταϊλάνδη.

Το κεράσι προμηθεύεται από ελληνικές περιοχές, κυρίως από την περιοχή της Έδεσσας.

4.4. Εργατικό δυναμικό

Η εταιρεία απασχολεί μόνιμα 70 άτομα (60 άνδρες και 10 γυναίκες) και εποχιακά

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΪΟΝ

την περίοδο αιχμής απασχολεί 800 άτομα (άνδρες 150 και γυναίκες 650), τα οποία εργάζονται σε 24ωρη βάση (3 βάρδιες).

4.5. Χώρες εξαγωγής

Το μεγαλύτερο ποσοστό εξάγεται στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το υπόλοιπο στις χώρες της Αμερικής και την Ιαπωνία.

4.6. Αριθμοδείκτες

Η KONEΞ A.E. για το 1996 πραγματοποίησε κέρδη, αύξησε το τζίρο της κατά 51,5% και τα προ φόρων κέρδη κατά 84,4.

Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών της αυξήθηκε από 6,554 το 1995 σε 6.974 δισ. δρχ. το 1996 ενώ τα προ φόρων κέρδη από 23 εκατ. το 1995 σε 158 εκ το 1996. Η δανειακή επιβάρυνση είναι αυξημένη λόγω εποχιακού χαρακτήρα των επιχειρήσεων αυτών. Η γενική ρευστότητα διαμορφώθηκε στο 1,14 σημειώνοντας βελτίωση.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	1995	1996
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	1.07	1.14
ΤΑΧΥΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	0.59	0.65
ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0.01	7.10
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	20.1	22.8
ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	4.46	2.2
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1.3	6.3
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	3.12	1.5
ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	99.6	99.8

KONEΞ A.E.

4.7. Ανάλυση Νεκρού Σημείου της KONEΞ A.E.

Με βάση τα δεδομένα του λογαριασμού Αποτελέσματα Χρήσης του 1996, μπορούμε να υπολογίσουμε σε ποιό ύψος πωλήσεων η εταιρεία βρίσκεται στο Ν.Σ., δηλαδή έχει τζίρο μηδέν, ούτε κερδίζει ούτε χάνει, αλλά, απλώς εξασφαλίζει τα συνολικά της έξοδα.

(τα ποσά που ακολουθούν σε εκατομμύρια)

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	7.000
----------------------------	-------

—Κόστος πωληθέντων	5.500
--------------------	-------

(πρώτες ύλες, άμεσα εργατικά, γεν. βιομ. έξοδα)

<u>Μικτά κέρδη</u>	1.500
--------------------	-------

—Λειτουργικό κόστος:

Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	160
-------------------------------	-----

Έξοδα Λειτ. Διάθεσης (Μάρκετινγκ)	840
-----------------------------------	-----

Έξοδα Χρηματοοικονομικά (τόκοι)	412
---------------------------------	-----

	1.412
--	-------

Μερικά αποτελέσματα	88
---------------------	----

+Ανόργανα Έσοδα από τόκους	14
----------------------------	----

(πιστωτικοί τόκοι)

	102
--	-----

Σύνολο αποσβέσεων	215
-------------------	-----

—Οι από αυτές ενσωματωμένες

στο Λειτουργικό κόστος	215
------------------------	-----

	0
--	---

ΣΥΝΟΛΟ	102
---------------	------------

Χρησιμοποιούμε τον τύπο:

Νεκρό Σημείο=Σταθερά Έξοδα/Μ.Π.Κ.=1.412/100/21,5=303,655

Δηλαδή, 303.000.000 δρχ.

Υπολογισμός Μίκτου Περιθωρίου Κέρδους

Σε πωλήσεις 7.000 1.500 Μ.Π.Κ.

Σε πωλήσεις 100 x;

$$x=1500 * 100/7.000 = 21,5\%$$

Άρα σ' αυτό το ύψος των πωλήσεων, δηλαδή στα 303 εκατ., η επιχείρηση καλύπτει μόνο τα έξοδά της, χωρίς να έχει κέρδη ή ζημιές.

Από τα 303 εκ. και πάνω, η επιχείρηση σε κάθε κιλό που πουλάει κερδίζει 21,5% (καθαρά κέρδη). Δηλαδή κερδίζει σε κάθε κατοστάρικο 21,5 δραχμές.

Υπολογισμός Χρόνου

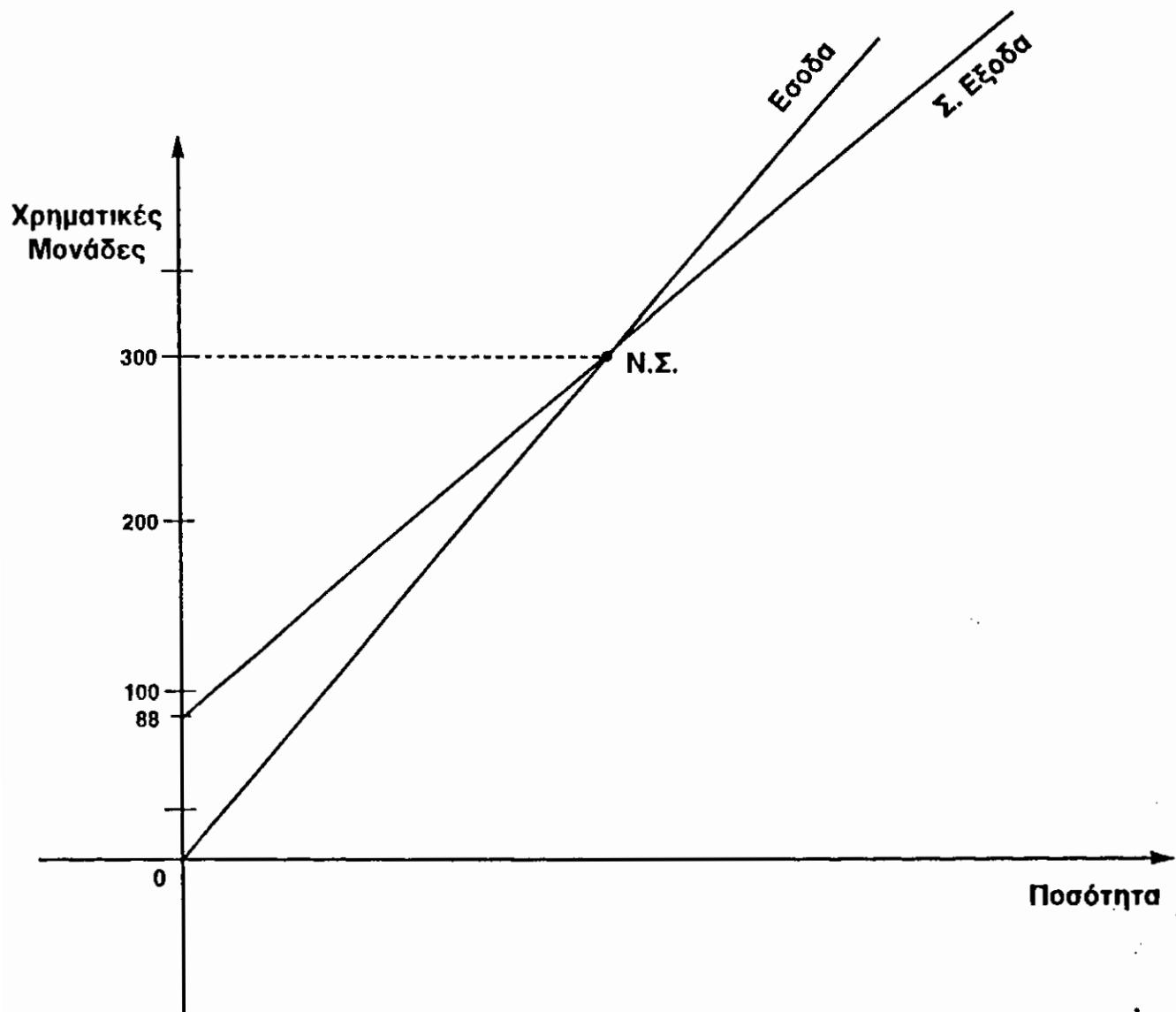
Στους 12 μήνες έχουμε πωλήσεις 7.000

Σε x: μήνες έχουμε πωλήσεις 303

$$x=12*303/7.000 = 0,519 \text{ μήνες}$$

$$0,519 \times 30 = 15,58 \text{ ημέρες}$$

Άρα η εταιρεία θα έχει κέρδος από την 15η ημέρα λειτουργίας της και πάνω από 21,5% καθαρά, σε κάθε κιλό που πουλάει.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΝΕΚΡΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΚΟΝΕΕ Α.Ε.

KONEΞ A.E.

ΕΞΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΦΡΟΥΤΩΝ

ΟΙ ΕΙΣΟΔΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1996 - 24η ΕΠΑΡΚΗ ΧΡΗΣΗ | (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1996 - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1996) ΑΓΡ.Μ.Α.Ε. 8355/01ΔΙ/Β/86/1173

ΡΗΓΙΚΟ ΟΔΑ ΕΚΑΤΑΤΑΡΤΩΝ	ΑΙΓΑΙ ΚΗΠΗΣΗ	ΑΠΟΒΕΣΗ	ΑΙΓΑΙ ΑΙΓΑΙ	ΑΙΓΑΙ ΚΗΠΗΣΗ	ΑΠΟΒΕΣΗ	ΠΟΙΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ	ΠΟΙΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ	ΠΟΙΑ ΚΑΙ ΟΙΜ. ΠΟΙΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ
ποδός επιλεκτικός	80.326.148	20.514.462	59.811.686	75.667.74	4.739.399	209.283/5	209.283/5	A. ΙΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΙΟ ΙΝΠΡΙΤΙΚΟ								I. Κεράσιο Μήλονικό
σύμφωνη αγοραστικής	249.083.292	0	249.883.292	233.735.292	0	233.735.292	IV. Ανθερώπινα κεφαλαία	1.700.000.000
πράσινο έπαθλο	1.384.354.624	1.031.380.1695	350.752.929	1.379.524.702	966.550.778	362.973.974	2. Καπνός μηλούς των 1.000 δρχ.	1.456.700.000
πράσινο έπαθλο	911.444.380	799.748.662	111.695.718	1.312.724.191	900.299.353	412.242.818	3. Είναι σημείωμα πράσινο	39.436.414
πράσινο έπαθλο & γέρανο	48.113.322	40.644.567	7.468.755	51.011.026	41.825.921	9.185.095	4. Αρεολόγιο απεβ. της διο. Νέαρων	63.30.537
πράσινο έπαθλο	223.807.684	136.134.660	87.666.021	215.298.439	114.943.764	100.154.675	5. Αποτίθεμα εις νιον	68.837.1354
πράσινο έπαθλο	177.563.353	0	177.563.353	64.410.582	0	64.410.587	6. Ινολό βιών Κρήτεων [ΑΙ.ΑΙΝ.Α]	50.918.537
πράσινο έπαθλο	2.995.361.652	2.010.379.584	985.012.068	3.206.724.237	2.013.619.826	1.183.104.411	7. Ινολό βιών Κρήτεων [ΑΙ.ΑΙΝ.Α]	58.133.403
πράσινο έπαθλο	5.834.221	0	5.834.221	5.033.192	0	5.033.192	8. Λαϊκός πράσινος	2.477.197.391
πράσινο έπαθλο	1.001.195.873	2.010.379.584	990.866.289	3.211.757.479	2.013.619.826	1.183.104.411	9. Πρόβλ. για κινητούς & ησια	2.081.276.813
πράσινο έπαθλο							10. Πρόβλ. για αποδήμους προσωπικού	
πράσινο έπαθλο							11. Κύρια εξόδου από την υπηρεσία	
πράσινο έπαθλο							12. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							13. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							14. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							15. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							16. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							17. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							18. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							19. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							20. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							21. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							22. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							23. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							24. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							25. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							26. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							27. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							28. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							29. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							30. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							31. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							32. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							33. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							34. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							35. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							36. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							37. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							38. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							39. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							40. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							41. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							42. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							43. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							44. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							45. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							46. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							47. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							48. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							49. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							50. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							51. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							52. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							53. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							54. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							55. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							56. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							57. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							58. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							59. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							60. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							61. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							62. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							63. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							64. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							65. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							66. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							67. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							68. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							69. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							70. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							71. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							72. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							73. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							74. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							75. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							76. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							77. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							78. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπαθλο							79. Λαϊκός πράσινος	
πράσινο έπα								

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

Εταιρεία Κονσερβοποίησης φρούτων ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΔΗΣ Α.Ε. «Σ.Κ.Ο. Α.Ε.»

5.1. Στοιχεία της επιχείρησης

Η βιομηχανία κονσερβοποίησης φρούτων ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΔΗΣ Α.Ε. ιδρύθηκε το 1971. Η έδρα της βρίσκεται στο Μαυροβούνι - Σκύδρας. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας είναι διαιρεμένο σε 207.000 μετοχές των 1.000 δρχ. η καθεμία. Πρόεδρος και Διευθυντής είναι ο κ.Παναγιώτης Κρυσταλλίδης.

Η εταιρεία επεξεργάζεται ροδάκινο, βερύκοκο και φρουτοσαλάτα.

Η εταιρεία απασχολεί μόνιμα 30 άτομα και εποχιακά σε περίοδο αιχμής απασχολεί 300 άτομα σε 24ωρη βάση (3 βάρδιες).

Η ροή εργασίας είναι ίδια μ'αυτήν που περιγράψαμε στην πρώτη επιχείρηση (ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.).

5.2. Αριθμοδείκτες

Σε σχέση με τις άλλες δύο εταιρείες που εξετάσαμε πιο μπροστά, τα οικονομικά στοιχεία της «Σ.Κ.Ο. Α.Ε.», δεν είναι του ίδιου ύψους. Παρατηρούμε όμως από τον λογαριασμό των Αποτελεσμάτων Χρήσης και από τους Αριθμοδείκτες πως χρόνο με τον χρόνο υπάρχει κάποια βελτίωση της κατάστασης. Ο κύκλος εργασιών της αυξήθηκε από 958 εκ.το 1994 σε 1.914 δισ.το 1995, ενώ τα προ φόρων κέρδη της από 2.490 το 1994 σε 4.330 εκ το 1995.

Η δανειακή επιβάρυνση σημείωσε κάποια βελτίωση ενώ η γενική ρευστότητα της επιχείρησης διαμορφώθηκε στο 1,07.

Ακολουθεί συγκεντρωτικός πίνακας με τους αριθμοδείκτες της επιχείρησης.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	1995	1994
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	1.07	1.08
ΤΑΧΥΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	0.58	0.41
ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	0.05	0.08
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	5.43	12
ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	2.08	2.08
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	1	7.75
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	2.19	1.02
ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ	86.1	86.7

ΠΑΝ.Π.ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΔΗΣ Α.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 60

ΚΡΙΤΙΚΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

6.1. Κριτική προσέγγιση - συμπεράσματα για τον κλάδο τροφίμων

Ο κλάδος των ειδών διατροφής είναι ο δυναμικότερος επενδυτικά κλάδος της ελληνικής βιομηχανίας, με ιδιαίτερη κινητικότητα στον τομέα των εξαγωγών και συγχωνεύσεων όπου ηγείται. Παρά το επενδυτικό άλμα που πραγματοποίησε ο κλάδος το 1995, σημείωσε για πρώτη φορά μείωση των πραγματικών του κερδών, γεγονός που εξηγείται από την όξυνση του ανταγωνισμού ιδιαίτερα στο πεδίο των τιμών.

Ο κλάδος, πιεζόμενος από την αύξηση της εισαγωγικής διείσδυσης αλλά και από τις μεγάλες αλυσίδες λιανικής, μείωσε το 1995 όσο κανείς άλλος κλάδος τον ρυθμό αύξησης των τιμών χονδρικής πώλησης των προϊόντων του. Έτσι για το 1996-1997 οι προβλέψεις, για την πορεία του κλάδου είναι συγκρατημένες.

Σημαντικές είναι οι εξαγωγικές και επενδυτικές ευκαιρίες που διανοίγονται για τον κλάδο τροφίμων στα Βαλκάνια, ευκαιρίες που επιταχύνουν την αναδιάρθρωση και την επέκταση του κλάδου.

(ΕΠΙΛΟΓΗ, 1997)

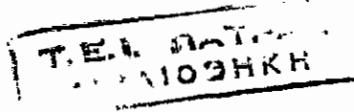
Η άριστη ποιότητα και οι ανταγωνιστικές τιμές των ελληνικών προϊόντων διατροφής αποτελούν τον σημαντικότερο λόγο αύξησης των εξαγωγών το 1995 και μάλιστα σε ποσοστό 50% σε σχέση με το 1994.

Η αξία των εξαχθεισών ποσοτήτων τροφίμων αλλά και ποτών ξεπέρασε τα 750 δισεκατομμύρια δραχμές, συμβάλλοντας έτσι στη θετική διαμόρφωση του εμπορικού ισοζυγίου στους τομείς αυτούς.

Οι εισαγωγές διαμορφώθηκαν κατά 100 δισ.δρχ. το χαμηλότερο και έκλεισαν στα 650 δισ.δρχ. Ενώ οι εξαγωγές κυμάνθηκαν γύρω στα 310 δισ.δρχ. (ΔΕΤΡΟΠ, 97)

Για το 1996 τα έσοδα από τις εξαγωγές σημείωσαν μείωση γύρω στα 3,3%.

Η Τράπεζα της Ελλάδος εκτιμά ότι η δυσμενής αυτή εξέλιξη των εξαγωγών οφείλεται αφενός στην επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης της διεθνούς ζήτησης για τα ελληνικά προϊόντα και αφετέρου στην υποχώρηση της ανταγωνιστικότητας των τιμών το 1996. Η υποχώρηση της ανταγωνιστικότητας κυμαίνεται από 3,5 έως 7%. Η αρνητική εξέλιξη των

εξαγωγών μπορεί να αποδοθεί μέχρι ενός σημείου και στην υποεκτίμηση των εξαγωγικών εισπράξεων λόγω της κατάργησης των συναλλαγματικών περιορισμών.

Η υποεκτίμηση αυτή ενισχύεται και από τη σημαντική και ολοένα αυξανόμενη εμπορική σχέση της Ελλάδος με τις Βαλκανικές χώρες. Μεγάλο μέρος των συναλλαγών αυτών διενεργείται σε δραχμές και επομένως δεν καταγράφεται στις συναλλαγματικές εισπράξεις.

Η μείωση των εισπράξεων στα τρόφιμα προέρχεται σε μεγάλο βαθμό από τις υποκατηγορίες των «λοιπών νωπών φρούτων», 10,3% και των «εσπεριδοειδών» 30,5% (Ημερησία).

Ο κοινοτικός κλάδος ειδών διατροφής εμφανίζει ρυθμούς αύξησης ώριμου κλάδου. Χαρακτηρίζεται από σταθερή αύξηση της παραγωγής και της φαινομενικής κατανάλωσης που σε σταθερές τιμές ανέρχεται σε 3% ετησίως για το διάστημα 1988-92. Μεταξύ 1985 και 1992, η παραγωγικότητα του κλάδου αυξήθηκε κατά 32,4%.

(ΕΠΙΛΟΓΗ, 97)

Ακολουθεί ένας πίνακας με τα έσοδα από τις εξαγωγές του 1996. Στα φρούτα και λαχανικά διατηρημένα σημειώθηκε μείωση 7,6% σε σχέση με το 1995.

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΞΑΓΩΓΕΣ					
Προϊόντα	1994	1995	1996	% 95/94	% 96/95
I. ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑ	1.386,3	1.345,4	1.210,5	-3,0	-10,0
Κορινθιακή	31,1	28,9	24,1	-7,1	-16,7
Σουλτανίνα	34,5	39,2	26,0	13,6	-33,7
Ελίς	100,1	95,7	105,3	-4,4	11,1
Ελαιόλαδο	93,2	94,9	103,7	1,8	9,3
Κρασί - ποτά	76,4	84,3	73,7	10,3	-12,5
Εσπεριδοειδή	108,9	92,4	64,2	-15,2	-30,5
Άλλα νωπά φρούτα	157,2	166,8	149,5	6,1	-10,3
Φρούτα και λαχανικό διατηρημένα	286,6	316,6	292,6	10,5	-7,6
Δημητριακά	112,3	60,4	66,9	-46,2	10,8
Λουπά	386,0	366,2	303,3	-5,1	-17,2
II. ΚΑΠΝΟΣ	120,5	136,8	202,1	13,5	47,7
III. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΗΜΙ/ΜΕΝΑ ΠΡ/ΝΤΑ	304,1	327,7	352,7	7,8	7,6
Βαμβάκι	195,4	214,2	244,7	9,6	14,2
Δέρματα	45,0	47,1	37,3	4,7	-20,8
Λοιπά	63,7	66,4	70,7	4,2	6,4
IV. ΟΡΥΚΤΑ - ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΑ	233,8	211,9	232,6	-9,4	9,8
Βιώξιτς	16,2	12,1	12,5	-25,3	3,7
Δίπυρη μαγνητίδια	4,4	0,5	0,4	-88,6	29,2
Λουπά	213,1	199,3	219,7	-6,5	10,2
V. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ	605,7	490,6	651,8	-19,0	32,9
VI. ΒΙΟΜΗΠΙΚΑ & ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΑ ΠΡ/ΝΤΑ	2.426,2	3.075,2	2.915,7	26,7	-5,2
Κλωστοϋφαντουργικά	1.242,5	1.491,1	1.429,1	20,0	-4,2
Ταιμέντα	142,4	158,5	163,5	11,3	3,2
Άλλο χρυσικό και φαρμακευτικό	159,2	203,7	223,3	28,0	9,6
Άλλοι χρυσικοί - αλουμίνιο -	124,9	168,9	157,8	35,2	-6,6
Σιδηρόφυλλο	48,1	83,5	74,3	73,6	-11,0
Άλλα μέταλλα και μεταλλικά είδη	295,0	409,4	324,6	38,8	-20,7
Μηχανήματα και μεταφορικά μέσα	38,5	60,8	56,9	57,9	-6,4
Υποδημάτα και λουπά δερμάτινα είδη	13,2	20,3	17,5	53,8	-13,6
Γουναρχά	37,4	21,2	32,5	-43,3	53,5
Λοιπά	324,9	457,8	436,1	40,9	-4,7
VII. ΛΟΙΠΑ ΕΙΔΗ	142,3	195,2	204,6	37,2	4,8
Γενικό άνωντο	5.218,9	5.782,8	5.769,9	10,0	-0,2

Πηγή: Γραμματεία της Ελλάδος.

(Το ποσό σε εκατ. δολάρια)

6.2. Εκτίμηση - Προοπτική για τον υποκλάδο κονσερβοποίησης φρούτων

Η μεταποίηση φρούτων σε κομπόστες και ιδίως ροδακίνου, είναι πλέον μια από τις παραδοσιακές της Ελληνικής Αγροτικής Βιομηχανίας.

Είναι αλήθεια, ότι ο κλάδος έχει τη δική του δυναμική και μέχρι σήμερα καταφέρνει να ξεπερνάει τα προβλήματα. Άγνωστο όμως, είναι το μέλλον μιας και ο ανταγωνισμός είναι μεγάλος.

Απειλητικά σύννεφα μαζεύονται στον διεθνή ορίζοντα. Η Τελωνειακή Ένωση ΗΠΑ-Καναδά - Μεξικού, περιορίζει δραματικά τις εξαγωγές της Ελλάδας εκεί και μάλιστα έχουμε εκδήλωση έντονης επιθετικότητας από πλευράς ΗΠΑ.

Οι χώρες της Λατινικής Αμερικής (και ιδίως η Βραζιλία), έχουν επιβάλει υψηλούς εισαγωγικούς δασμούς που φθάνουν το 45%. Η Ν.Αφρική επανέρχεται δυναμικά στην αγορά. Στη Χιλή πραγματοποιούνται νέες επενδύσεις. Η Αυστραλία έχει από καιρό επιβάλει ανυπέρβλητους δασμούς. Η Κίνα εμφανίζεται ξαφνικά ως ιδιαίτερα επικίνδυνος αντίπαλος, ιδίως στην αγορά της Ιαπωνίας. Η κατανάλωση κομπόστας στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ορισμένες χώρες μειώνεται ελαφρά και σε άλλες παραμένει στάσιμη.

Από την άλλη μεριά, η αναθεώρηση της Κ.Ο.Α. (Κοινή Οργάνωση Αγοράς) στα μεταποιημένα, μπορεί να μη μεταβάλλει τη σημερινή κατάσταση όμως η αναθεώρηση στα νωπά φρούτα, ιδίως με την ουσιαστική κατάργηση των αποσύρσεων, ανατρέπει δραματικά το σκηνικό. Αφού τεράστιες ποσότητες συμπύρηνου ροδακίνου δεν θα έχουν πλέον καμία τύχη.

(ΔΕΤΡΟΠ, 1997)

Η βιομηχανία κονσερβοποιημένων φρούτων ανθεί στη χώρα μας και οι προοπτικές της είναι αισιόδοξες παρά τα προβλήματα που υπάρχουν. Αυτό είναι το συμπέρασμα μετά από την μελέτη των επιχειρήσεων του κλάδου.

Η ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε. είναι στην πρώτη θέση των επιχειρήσεων και δικαιολογημένα. Είναι μια πολύ μεγάλη εταιρεία, οι υπεύθυνοι είναι ζεστοί και φιλόξενοι άνθρωποι. Εργάζονται σκληρά. Πιστεύω της εταιρείας είναι ότι μια βιομηχανία που ενδιαφέρεται για το μέλλον της και θέλει να σταδιοδρομήσει με επιτυχία στις διεθνείς αγορές, πρέπει να μοιάζει με τον ποδηλάτη που δεν εγκαταλείπει την προσπάθεια μόνο και μόνο επειδή, κάποια

στιγμή, βρίσκεται στην πρώτη θέση. Προσαρμοσμένη στα σύχρονα πρότυπα, η ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε., έχει ολοκληρώσει την μονάδα Βιολογικού Καθαρισμού, εκφράζοντας έτσι και την ευαισθησία της προς το περιβάλλον.

Μεγάλη βελτίωση σημείωσε και η ΚΟΝΕΞ Α.Ε. τα τελευταία χρόνια. Είναι από τις καλύτερες βιομηχανίες του κλάδου. Οι άνθρωποι είναι εξυπηρετικοί και ευγενικοί. Οι στόχοι της εταιρείας περιορίζονται στην ποιότητα των προϊόντων. Ο Βιολογικός Καθαρισμός βρίσκεται σε εξέλιξη.

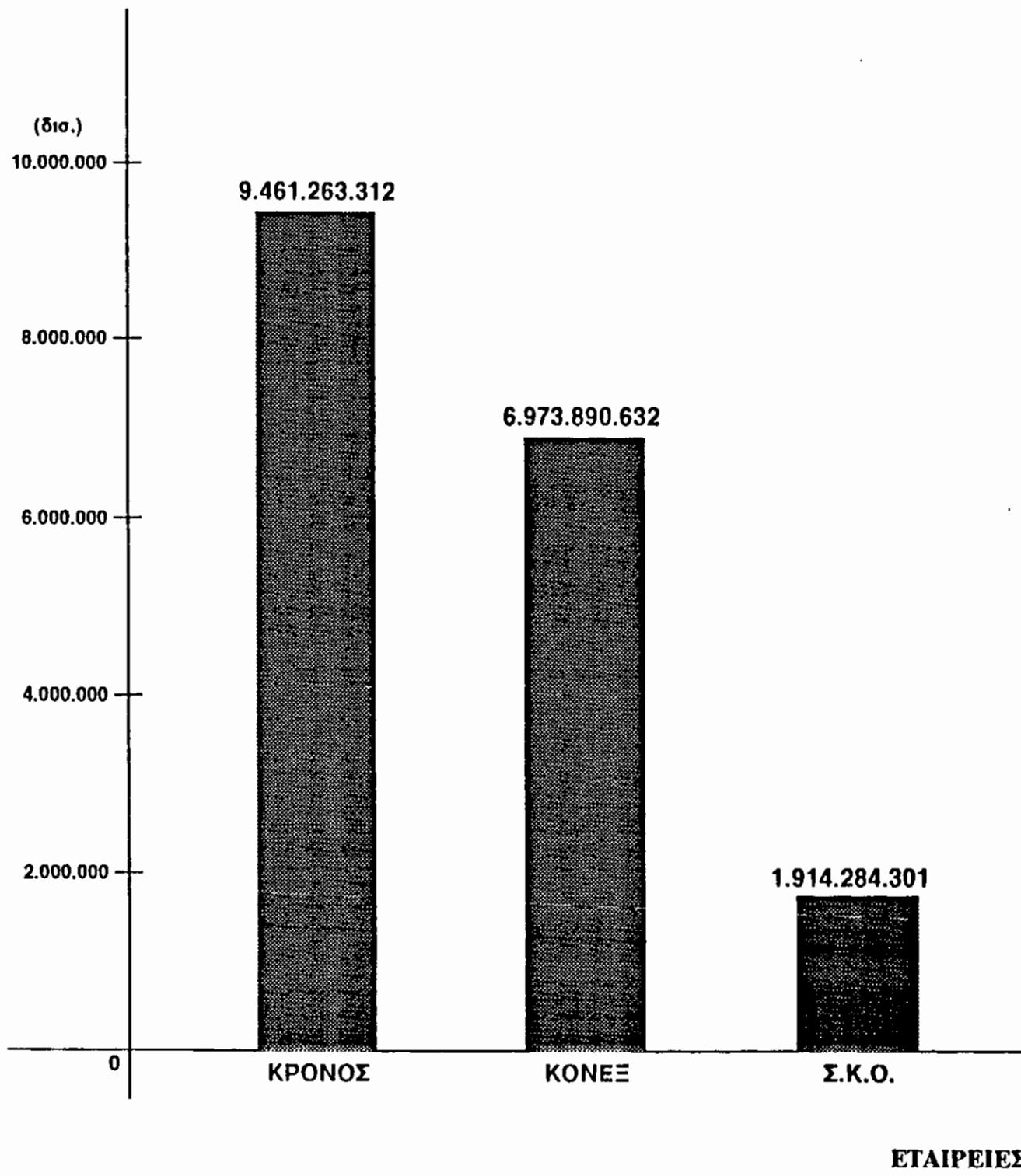
Τέλος, η Σ.Κ.Ο. Α.Ε., εάν και τα χρόνια λειτουργίας της είναι αρκετά, η άνοδός της είναι μικρή. Το άσχημο σημείο υπάρχει στην κακή ποιότητα των μηχανημάτων και κατά επέκταση των προϊόντων. Ο Βιολογικός Καθαρισμός δεν έχει ξεκινήσει ακόμα.

Μετά από όλη αυτή την ανάλυση, είναι φανερό πως η πορεία των επιχειρήσεων είναι αρκετά δυναμική. Ακόμα δεν έχει φθάσει στο επιθυμητό σημείο ο εκσυγχρονισμός, όμως είναι μια συνεχής διαδικασία σε πολλές από τις επιχειρήσεις.

Σαν πρόταση που μπορεί να γίνει, για να πραγματοποιηθεί από αυτού του είδους των επιχειρήσεων, είναι η εξεύρεση νέων αγορών. Και αυτό θα γίνει με τον τρόπο που απαιτεί η εποχή την σωστή, λειτουργική και αποτελεσματική συσκευασία. Η συσκευασία έχει αναδειχθεί σε έναν από τους βασικούς παράγοντες των στρατηγικών «μάρκετινγκ» και σε ορισμένες περιπτώσεις αποτελεί βασικό «όπλο» διείσδυσης και επέκτασης στην αγορά.

Ακολουθεί ένα σχεδιάγραμμα σχετικό με την θέση των επιχειρήσεων που εξετάσαμε με βάση τον κύκλο εργασιών τους, δηλαδή των πωλήσεων.

**ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
1996**

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

III. ПАРАРТНМА

A. Η ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (Κ.Α.Π.)

Η δημιουργία της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.) υπήρξε εκ των θεμελιωδών ενεργειών στην ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και για πολλά χρόνια η μόνη κοινή πολιτική. Η ΚΑΠ θεωρήθηκε από δημιουργίας της, η «μηχανή» της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης καθώς και μοντέλο για το σχεδιασμό άλλων κοινών πολιτικών.

Η συμμετοχή των δαπανών της Καπ στον κοινοτικό προϋπολογισμό μειώνεται συνεχώς, αν και ακόμη παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα (σχεδόν 50%), ποσοστό το οποιό θεωρείται εξαιρετικά μεγάλο σε σχέση με τις δαπάνες για άλλους στόχους της Ε.Ε.

- Διεθνές Εμπόριο και GATT

Η πρόσφατη Συμφωνία του Γύρου της Ουρουγουάης στην GATT, επέφερε μια σημαντική αλλαγή, η οποία δεν έχει γίνει κυρίως αντιληπτή. Τα αγροτικά προϊόντα είναι για πρώτη φορά κάτω από τη δικαιοδοσία της GATT (σήμερα WTO) που έχει στη διάθεσή της αποτελεσματικούς και γρήγορους μηχανισμούς για την παρακολούθηση αλλά και για τη λήψη και εφαρμογή των αποφάσεων τήρησης των κανόνων. Η παρακολούθηση αφορά όχι μόνο την ικανοποίηση των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί, αλλά και την αποθάρρυνση χρήσης άλλων μέτρων προστασίας στα σύνορα (π.χ. δασμολογικών εμποδίων).

Επιπλέον, υπάρχει η προοπτική του νέου γύρου των διαπραγματεύσεων, που θα αρχίσουν το 1999 και θα περιλαμβάνει πιθανότατα το εμπόριο των αγροτικών προϊόντων και την ΚΑΠ. Επομένως, αν και η ΚΑΠ με τη βοήθεια της αναθεώρησης του 1992 δεν υπέστη ζημιές από την πρόσφατη συμφωνία του Γύρου της Ουρουγουάης, τα αγροτικά προϊόντα είναι σήμερα κάτω από τους αυστηρούς κανόνες παρακολούθησης του συστήματος διεθνούς εμπορίου και οι εθνικές αγροτικές πολιτικές θα παρακολουθούνται συνεχώς από τον WTO για πιθανές παραβιάσεις των κανόνων ή για φραγμούς στις εισαγωγές.

Η μορφή της ΚΑΠ στο μέλλον θα εξαρτηθεί επίσης από τις εξελίξεις στο διεθνές εμπόριο αγροτικών προϊόντων. Το αγροτικό εμπόριο της Ε.Ε. χαρακτηρίζεται σήμερα από έντονη εξαγωγική επίδοση στα σιτηρά, τη ζάχαρη, το γάλα, τα γαλακτοκομικά, βιοδι-

νό κρέας και χοίρειο κρέας, στις δε διεθνείς αγορές αυτών των προϊόντων η Ε.Ε. έχει σημαντικό μερίδιο. Όμως, παρά το γεγονός αυτό, το αγροτικό εμπορικό ισοζύγιο της Ε.Ε. είναι έντονα αρνητικό κυρίως λόγω εισαγωγών σε φρούτα και λαχανικά, αν και σε κάποιο βαθμό η κατάσταση αυτή συνδέεται πιθανώς με τους μηχανισμούς πολιτικής της ΚΑΠ για τα διάφορα προϊόντα που έχουν εφαρμοσθεί και την έντονη στήριξη των λεγόμενων βόρειων προϊόντων.

Η κύρια κατεύθυνση για τις πολιτικές που θα υιοθετηθούν στο μέλλον είναι αυτή της βιώσιμης ή διατηρήσιμης γεωργίας. Η άποψη ότι η παραγωγή τροφίμων θα πρέπει να είναι οικονομικά και οικολογικά βιώσιμη κερδίζει συνεχώς έδαφος. Όμως θα πρέπει να γίνει διάκριση εδώ με την οικολογική γεωργία που αφορά πολύ μικρό μέρος ακόμη της συνολικής παραγωγής. Η τεχνολογία και η πρακτική κινούνται προς την πλευρά της βιώσιμης οικολογικής γεωργίας. Αν και οι τάσεις αυτές θέτουν σοβαρά ερωτήματα για την εξέλιξη των αγροτικών εισοδημάτων, είναι αναπόφευκτο ότι τα θέματα περιβάλλοντος, αργά ή γρήγορα, θα αποτελέσουν σοβαρό περιοριστικό παράγοντα με τη μορφή περιβαντολογικών ποσοστώσεων και κανονισμών στην παραγωγή και διακίνηση των προϊόντων.

Ο αγροτικός τομέας των νοτίων χωρών αντιμετωπίζει προβλήματα διαρθρώσεως και ανταγωνιστικότητας, αλλά, επίσης, σημαντικά γενικότερα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα στις αγροτικές περιοχές. Παρά την σημαντική μεταφορά πόρων, οι αγροτικές περιοχές του ευρωπαϊκού νότου ωφελούνται λιγότερο από την ΚΑΠ σε όρους συμβολής σε οικονομικούς και αναπτυξιακούς στόχους. Το κύριο πρόβλημα είναι ότι ο μηχανισμός προστασίας των μεσογειακών προϊόντων διαφέρει ριζικά από εκείνων των βορείων χωρών, επιτρέποντας πολύ μεγαλύτερο ανταγωνισμό στις ευρωπαϊκές αγορές, με αντίστοιχα προϊόντα τρίτων χωρών. Η ομάδα αυτή θα ευνοούσε μέτρα ανάπτυξης της υπαίθρου και μέτρα διαρθρωτικά. Όμως η ομάδα αυτή, όπως η Ιταλία στο παρελθόν, έχει μάλλον μικρή πιθανότητα να επιτύχει, έτσι ώστε να είναι αυτά τα μέτρα στο κέντρο μιας νέας ΚΑΠ.

Ένα άλλο ζήτημα είναι ότι η πιθανή αύξηση της παραγωγής αγροτικών προϊόντων στις χώρες της ΚΑΕ (Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη) μετά από μια ένταξή τους στην Ε.Ε., θα δημιουργήσει προβλήματα στη (συνολική) δέσμευση της Ε.Ε. προς την GATT,

όπως καθορίσθηκε στη Συμφωνία του Γύρου της Ουρουγουάης. Πολλοί θεωρούν ότι το παραγωγικό δυναμικό των χωρών της ΚΑΕ είναι πολύ μεγάλο, με τις υψηλές δε τιμές της ΚΑΠ θα αυξηθεί η παραγωγή σημαντικά, υπερβαίνοντας τα όρια των υποχρεώσεων της Ε.Ε. Σε ένα σημαντικό βαθμό αυτό είναι ακριβές, διότι, κατά τη διαδικασία της μετάβασης προς την οικονομία της αγοράς των χωρών της ΚΑΕ, μειώθηκαν τόσο η παραγωγή όσο και η κατανάλωση. Όμως, με την ομαλοποίηση των συνθηκών παραγωγής και με υψηλές τιμές παραγωγού, οι χώρες της ΚΑΕ θα οδηγηθούν πιθανότατα σε αύξηση της παραγωγής αγροτικών προϊόντων, που θα δημιουργήσουν προβλήματα στην Ε.Ε., ως προς τις δεσμεύσεις τους στην GATT. Επομένως, είναι πολύ ρεαλιστικότερο η ένταξη των χωρών της ΚΑΕ στην Ε.Ε. να συνδυαστεί με την εφαρμογή μιας αγροτικής πολιτικής, όπου οι τιμές θα είναι κοντά στα διεθνή επίπεδα, με κάποιες άμεσες εισοδηματικές ενισχύσεις, (πιθανόν από τους εθνικούς προϋπολογισμούς), οι οποίες δεν υπολογίζονται στο βαθμό στήριξης.

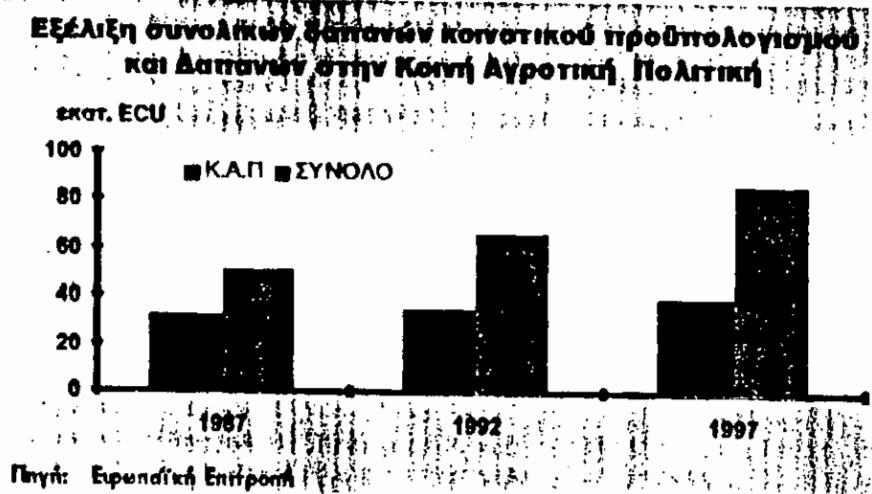
Παρά τα όσα ανωτέρω ελέχθησαν, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το 1999 ξεκινάει ο νέος γύρος των διαπραγματεύσεων της GATT και η Ε.Ε. θα πρέπει να προετοιμαστεί για ακόμη μεγαλύτερη πίεση προς μείωση των επιδοτούμενων εξαγωγών. Προς αυτή την κατεύθυνση ήδη προετοιμάζονται οι διάφορες χώρες, διαμορφώνοντας τις θέσεις τους ώστε να επηρεάσουν την Ε.Ε., στις επιλογές της προς κατεύθυνσεις, οι οποίες βρίσκονται πλησιέστερα προς τα συμφέροντά τους. Απ' ό,τι είναι γνωστό, η Ελλάδα δεν φαίνεται να έχει αρχίσει κάποια προετοιμασία προς αυτή την κατεύθυνση.

- Το ζήτημα της επανεθνικοποίησης

Για ορισμένους η λέξη «επανεθνικοποίηση» ηχεί ως η καταστροφή της ΚΑΠ. Όμως, αυτό είναι λανθασμένο γιατί ήδη υπάρχουν εθνικά μέτρα, τα οποία εφαρμόζονται παράλληλα με κοινοτικά μέτρα. Τα πλέον γνωστά είναι τα Νομισματικά Εξισωτικά Ποσά, τα εθνικά μέτρα κοινωνικής και διαρθρωτικής πολιτικής, καθώς και τα αγρο-περιβαλλοντικά μέτρα.

Το επίπεδο της εθνικής στήριξης στα διάφορα κράτη-μέλη σαν ποσοστό της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας κυμαίνεται από 20% στη Γερμανία σε λιγότερο από 5%

στην Ελλάδα και την Ισπανία. Επομένως, η μερική έστω επανεθνικοποίηση απλά θα ενδυναμώσει μια τάση που ήδη υπάρχει και απλά θα αλλάξει την σημερινή σχέση μεταξύ κοινοτικών και εθνικών μέτρων. Όμως, το ερώτημα είναι αν θα αλλάξει επίσης ο μηχανισμός των αποφάσεων (ποιός δηλαδή αποφασίζει για τη χορήγηση εθνικών επιδοτήσεων), ο διοικητικός μηχανισμός χρηματοδότησης (δηλαδή, με ποιό μηχανισμό χρηματοδοτούνται).

.ΝΟΜΟΣ : ΠΕΛΛΗΣ.

Ε ΓΕΩΡΓΙΑ

	1987.	1988.	1989.	1990.	1991.	1992.	1993.	1994.	1995.
1 Σύνολο καλλιεργειών (στρέμματα)	934.574	930.257	928.847	924.374	945.682	949.195	946.720	949.416	946.046
2 Αρδευθεσές καλλιεργειών (στρέμματα)	714.968	783.870	843.300	839.515	880.197	898.487	747.057	728.561	773.035
3 Ελαιόλαδο (τόννοι).	16	19	37	18	82	33	75		
4 Καπνός (τόννοι).	15.502	15.500	15.500	15.500	15.500	15.500	15.500	15.500	15.500
5 Βαρβάκι (τόννοι).	29.839	37.648	36.152	31.729	23.980	25.703	33.015	43.378	43.378
6 Στροτσί (τόννοι).	49.309	44.878	45.205	41.546	65.248	28.624	28.861	49.111	49.111
7 Ρύζι (τόννοι).	1.327	1.181	803	806	886	857	1.375	800	800
8 Εσπεριδοειδή (τόννοι).	113	113	113	113	113	113	113	113	113
9 Μήλα (τόννοι).	56.010	52.928	46.607	73.339	20.682	89.438	72.343	80.519	80.519
10 Ροδάκινα (τόννοι).	264.877	258.178	274.925	323.817	347.655	441.629	482.974	560.302	360.302
11 Γεώμηλα (τόννοι).	10.231	8.504	13.640	4.455	7.239	7.481	8.986	11.354	11.354
12 Τόματα (τόννοι).	96.270	107.107	93.079	111.225	92.972	89.332	72.809	66.903	68.983
13 Κρέας (τόννοι).	9.694	9.154	9.528	9.039	9.042	10.288	8.159	8.495	8.495
14 Γάλα (τόννοι).	44.720	47.129	48.068	47.550	48.445	49.464	53.878	56.257	56.257
15 Τυρί μαλακό (τόννοι).	1.826	2.046	3.469	2.906	2.334	2.045	1.891	2.133	2.133
16 Τυρί σκληρό (τόννοι).	234	200	207	134	409	235	226	197	194
17 Αυγά (χιλ.τεμάχια).	27.787	26.775	23.443	21.800	20.577	20.130	19.978	20.520	20.520
18 Γεωργικοί έλκυστηρες	15.334	16.822	16.846	17.020	17.635	18.022	18.387		

30. ΝΟΜΟΣ : ΗΜΑΘΙΑ.

1 Σύνολο καλλιεργειών (στρέμματα)	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 Αρδευθεσές καλλιεργειών (στρέμματα)	.	.	.	.	.	.	.	.	.
3 Ελαιόλαδο (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
4 Καπνός (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
5 Βαυδόνια (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
6 Ιλας (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
7 Ρύζι (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
8 Εσπεριδοειδή (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
9 Μήλα (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
10 Ροδάκινα (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
11 Γεώμηλα (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
12 Τουμπές (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
13 Κρέας (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
14 Γάλα (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 Τυρί μαλακό (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 Τυρί σκληρό (τόννοι).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Αυγά (χιλ.τεμάχια).	.	.	.	.	.	.	.	.	.
18 Γεωργικοί έλκυστηρες	.	.	.	.	.	.	.	.	.

706.803	714.095	708.446	716.144	700.263	698.723	702.413	696.969
597.852	597.396	615.133	594.361	607.684	626.421	621.711	600.026
30	93	9	3	1	1	6	6
5.683	3.335	3.343	3.626	5.540	5.354	5.271	3.610
48.632	40.675	27.916	18.757	20.532	38.920	39.010	40.200
21.765	22.413	22.803	26.346	23.291	20.845	20.876	22.900
390	455	513	1.080	2.950	11.806	17.216	20.220
87.807	72.598	93.059	40.707	62.226	62.707	58.787	58.786
335.743	311.861	432.295	423.293	572.650	556.449	545.103	565.103
1.081	1.647	1.816	1.546	2.580	2.108	2.316	1.200
94.792	105.291	61.575	72.589	46.196	49.865	53.387	53.385
10.016	11.253	10.009	9.580	10.970	10.679	3.126	3.126
27.587	29.038	28.469	28.098	31.110	27.389	29.462	28.000
722	524	603	549	630	487	563	562
51	57	100	35	36	134	120	119
22.339	25.226	21.636	19.042	25.110	23.418	16.005	28.000
10.334	10.509	12.346	11.632	12.169	12.676		

28. Αριθμός δένδρων και η αντίστοιχη παραγωγή τους—Trees and production thereof

Είδος δένδρων—Kind of trees	Αριθμός δένδρων (το χιλιάδες)				Παραγωγή δενδροκομικών προϊόντων (τε τόννους)				
	Number of trees (in thousand)				Production (in tons)				
	1990	1991	1992	1993	1991	1992	1993	1994*	1995*
Σύνολο ⁽¹⁾ —Total ⁽¹⁾	225.341	226.339	227.360	229.203	.	.	.	.	.
Εσπεριδοειδή—Citrus trees	26.934	27.066	26.958	27.143	.	.	.	.	.
Πορτοκαλιές—Orange trees	17.680	17.898	17.928	18.100	805.368	1.107.987	936.923	931.614	934.593
Λεμονιές—Lemon trees	5.632	5.509	5.415	5.358	176.721	209.377	177.252	177.674	163.684
Μανταρινιές—Mandarin trees	3.196	3.245	3.240	3.274	83.346	97.102	94.352	101.377	94.238
Νηρατζίες—Bitter orange trees	76	75	66	67	1.283	1.269	1.191	...	...
Κιτριές—Citron trees	131	122	113	107	3.107	2.578	2.504	...	...
Περγαμοτούρες—Bergamot trees	14	15	16	14	376	408	332	...	...
Φούρτες—Pummelo trees	6	4	4	4	110	110	93	...	...
Εγκένια φρούτα—Grape fruit	199	198	169	219	5.825	5.909	6.772	...	...
Οπώρες—Fruit trees	37.766	38.738	39.055	40.026	.	.	.	.	.
Μήλιές—Apple trees	6.368	6.600	6.522	6.499	201.664	375.125	321.579	346.095	345.206
Αχλαδιές—Pear trees	6.150	5.835	5.649	5.672	101.438	112.347	110.216	107.350	89.473
Ροδακινιές—Peach trees	18.562	19.715	20.687	21.702	845.908	1.110.531	1.171.655	1.212.685	1.182.586
Βερικοκιές—Apricot trees	2.216	2.025	1.870	1.823	85.581	93.472	87.588	81.659	43.892
Κερασιές—Cherry trees	1.879	2.028	2.116	2.211	31.010	45.823	44.973	51.276	48.771
Βραντινιές—Sour cherry trees	335	333	282	270	2.857	4.113	3.623	...	...
Κιδνοινιές—Quince trees	478	444	421	405	9.024	8.625	8.427	...	...
Κορυντιλιές—Prunellas trees	352	366	357	345	6.291	6.510	5.752	...	...
Σικατίς νωριάνιν σύκων—Fig trees for fresh figs	1.243	1.211	1.151	1.099	22.683	21.573	19.849	...	...
Δημασικηνίες (νωριάνιν)—Plum trees (fresh)	(2)	(2)	(2)	(2)	2.923	3.456	3.204	...	...
Σημοί χρυποί και αποξηρωμένοι—Nut and dried fruit trees	22.825	22.258	21.139	20.526	.	.	.	.	.
Σικατίς ξηράνιν σύκων—Fig trees for dry figs	1.592	1.544	1.493	1.489	13.583	13.883	12.985	...	...
Δημασικηνίες (ξηράνιν)—Plum trees for prunes	(2)352	(2)317	(2)319	(2)314	370	300	374	...	...
Αμυγδαλιές—Almond trees	11.575	11.181	10.425	10.151	56.185	61.860	56.659	55.677	46.100
Καρυδιές—Walnut trees	2.780	2.708	2.598	2.529	22.150	25.095	24.271	22.198	20.976
Αλπικοκαρπές—Hazelnut trees	1.670	1.589	1.467	1.346	6.500	5.485	4.662	...	...
Φιστικιές—Pistachio trees	1.088	1.110	1.137	1.169	4.989	4.786	5.573	...	...
Καστανιές—Chestnut trees	1.439	1.526	1.593	1.594	12.968	11.416	10.559	...	...
Χαρουπιές—Carob trees	2.329	2.283	2.107	1.934	18.517	18.930	16.006	...	...
Άλλα—Other	137.816	138.277	140.208	141.508	.	.	.	.	.
Ελιές βρώσιμες—Olives, edible					219.019	184.042	222.368	150.070	195.344
Ελιές για ελαιοτοπήν—Olives, for olive oil	(3)133.172	(3)132.811	(3)135.393	(3)136.720	1.811.519	1.663.146	1.458.698	1.783.249	1.535.804
Ελαιόλιπο βρώσιμο—Olive oil, edible					197.849	396.155	331.197	302.661	357.838
Μαστιχιένδρα—Mastic trees	2.134	2.617	2.077	2.040	121	114	118	...	...
Ροδιές—Pomegranate trees	214	195	188	182	3.356	3.363	3.242	...	...
Μεστιλιές (μοιριούλιες)—Medlar trees	142	138	133	130	2.719	2.797	2.655	...	...
Μπανανιές—Banana trees	496	487	431	400	6.449	6.738	7.376	...	...
Αχιντίδια—Chinese gooseberry	1.579	1.840	1.904	1.950	38.301	50.353	46.032	...	...
Αβοκάντο—Avocado	79	77	82	86	1.608	1.678	1.944	...	...

1. Βλέπε τη γενική παρατηρηση 2 στη σελίδα 6.

2. Οι δεικταπεριές των είδων δένδρων δεν έχουν πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή τους, διώσεις, διακρίνεται σε νωριά (κατηφορά αποκριών) και ξηρά δημιουργία.

3. Ο αριθμός των ελαιιδένδρων δίνεται ως σύνολο, ενώ η παραγωγή τους διακρίνεται σε είδη προϊόντων. Η παραγωγή ελαιοκομικών προϊόντων αντιστοιχεί στο έτος ανθοφορίας (ελαιοκομικό έτος) και όχι στο περιοδικό έτος (συγκομιδής).

* Προσωρινά στοιχεία.

1. See general remark 2 on page 6.

2. Plum trees are considered totally, while their production is distinguished between fresh plums and prunes.

3. The number of olive trees appears totally, while their production is classified by kind of product. Production of olive products does not refer to the calendar year, but to the year of blossoming.

* Provisional data.

ΕΜΠΟΡΙΟ

47. Εξηγωγής και αποστολές κυριότερων εμπορευμάτων — Exports and dispatches of principal goods

Ποσότητα σε χιλιάδες τόννους, αξία σε εκατομμύρια δραχμής

Quantity in thous. tons, value in million drachmae

Εμπορεύματα — Commodities	Έτος — Year		Μάρτιος — March				Ιανουάριος - Μάρτιος — January - March			
	1994		1994		1995		1994		1995	
	Ποσότητα Quantity	Αξία Value	Ποσότητα Quantity	Αξία Value	Ποσότητα Quantity	Αξία Value	Ποσότητα Quantity	Αξία Value	Ποσότητα Quantity	Αξία Value
Σύνολο—Total	25.438,8	2.276.559,2	1.469,8	167.661,4	1.358,8	189.773,5	4.530,3	503.948,6	4.432,6	596.816,8
Καπνός και τσιγάρα—Tobacco and cigarettes	113,2	82.880,1	12,6	11.355,1	7,0	5.474,5	34,2	30.330,9	18,7	13.702,1
Βαμβάκι πε μάτες—Cotton, not carded or combed	187,6	64.034,4	13,9	4.219,2	18,6	8.278,7	55,7	16.178,2	92,3	39.742,6
Φρούτα και καρποί (νωτά ή ξηρά) εκτός από σταφύλια—Fruit and nuts (fresh or dried) except from currants	1.042,0	94.382,7	85,0	4.820,7	38,9	2.894,2	224,8	23.241,6	164,8	11.320,2
Φρούτα και καρποί, παραπομπέμενα ή διατηρούμενα ή.π.κ.—Fruit and nuts prepared or preserved n.c.c.	437,2	72.578,0	34,0	5.545,3	29,5	4.997,9	82,2	13.759,5	100,2	17.403,8
Λαχανικά νωτά, κατεψυγμένα ή.π.—Vegetables, fresh, frozen etc.	92,0	22.269,2	7,9	2.178,2	5,0	3.554,6	30,0	5.319,3	20,8	7.266,3
Σταφύλια κρασιούρια και σουλτανίνα—Sultanas— raisins	64,8	17.540,1	4,9	1.268,7	5,7	1.716,1	14,0	3.619,9	14,4	3.947,9
Ελιές, παραπομπέμενες—Olives prepared	28,1	10.601,7	3,4	1.274,9	3,4	1.741,6	15,0	5.302,3	11,0	5.265,0
Ελαιολάδο—Olive oil	123,3	79.470,1	14,9	8.752,2	20,3	14.242,4	42,5	24.411,2	74,4	45.724,7
Ντομάτες παραπομπέμενες ή διατηρούμενες χωρίς ξέδι και τοματοπολός—Tomatoes prepared or preserved (without vinegar) and tomato puree	93,2	16.685,2	12,3	2.464,0	5,0	1.095,9	32,8	6.058,1	28,4	6.079,1
Σιτάρι ολόκληρο—Wheat, hard	929,8	40.748,2	38,1	1.941,4	15,8	1.087,3	108,0	5.318,4	59,0	2.813,3
Καλαμπόκι—Maltz	285,7	9.951,4	—	—	—	—	—	—	8,7	279,7
Πρωταρισμάτα δημητριακών—Cereal preparations	78,9	13.137,1	2,8	909,0	3,5	882,5	21,6	3.152,2	11,3	2.774,5
Κτηνοτροφής—Animal feeds	85,2	3.687,6	3,5	158,0	3,4	199,9	32,1	1.102,3	22,9	1.081,3
Φέτα, κεφαλογράβιτσα, καστρί—Feta cheese, hard cheese (kefalograviera), kashkaval (kaseri)	11,5	16.313,2	0,7	1.101,7	2,1	1.298,4	2,7	3.571,1	3,3	4.534,5
Ποτήρια ψυκτολούσια—Spiritous beverages	141,8	33.538,2	9,9	2.280,3	6,2	2.312,2	30,1	6.691,5	25,9	7.759,5
Ψάρια, οστράκοι και μαλάκια—Fish, crustaceans and molluscs	22,6	31.224,5	2,4	1.917,2	1,5	1.768,9	5,6	4.248,6	4,6	5.878,6
Άδηνα από πετρέλαιο ή από απριλικούς ερυκτά—Petroleum oils and oils obtained from mineral tars	7.337,6	232.527,5	280,5	7.946,4	359,1	12.487,3	1.092,4	34.371,5	1.159,4	40.910,0
Μεταλλεύματα αλουμινίου και αλουμίνια—Aluminum ores and alumina	1.031,3	15.971,6	77,6	1.463,9	59,3	1.342,6	207,9	3.464,3	128,9	3.036,9
Άργιλο—Aluminum	159,2	78.241,7	10,6	4.805,1	13,8	9.025,9	34,4	14.541,5	39,7	25.391,0
Χαλκός—Copper	33,0	23.238,1	2,4	1.484,4	3,8	3.265,8	6,0	3.796,6	9,6	8.268,4
Ασβέστο, τουινέτο, έτουμα υλικά κατασκευών—Lime, cement and fabricated construction materials	7.933,7	89.469,5	508,8	6.085,6	391,3	4.861,0	1.436,5	16.405,6	1.234,6	15.454,6
Πλαστικές ύλες—Plastic materials	64,6	23.620,4	3,5	1.369,5	3,6	1.701,3	111,1	26.156,9	14,0	6.066,6
Νήματα ψαντογύψης—Textile fibres	50,6	51.109,2	5,0	4.575,7	5,9	6.294,9	14,2	12.949,6	16,4	17.551,3
Υφασμάτα βαμβακιού—Cotton fabrics	13,8	16.878,0	1,4	1.622,4	1,0	1.418,0	2,9	3.544,7	3,5	4.433,1
Έτουμα είδη ψαντογύψην τινάρι—Made up of textile materials	8,0	13.957,1	0,6	1.073,8	0,6	1.193,5	1,8	3.366,0	2,2	4.158,5
Ενδύματα και εξερωτήρια—Articles of apparel and clothing accessories	57,5	401.901,0	2,8	20.684,9	5,3	40.426,6	6,7	47.667,5	15,9	118.198,7
Υπόθιμμα(1)—Footwear (1)	3.610.241	9.165,1	336.320	837,1	237.202	868,2	926.435	2.290,8	615.870	2.189,7
Ποντούδηματα κατεργασμένα—Furskins tanned or dressed	0,3	8.023,4	0,0	484,4	0,0	544,4	0,0	1.515,7	0,0	1.461,1
Χαρτί, χαρτίνια και είδη αποτύπωσης—Paper, paperboard and paper products	51,6	13.664,9	4,1	1.063,2	4,3	1.464,1	8,1	2.380,4	13,1	3.630,6
Πλατά προϊόντα πλαστικά από σίδηρο ή χάλυβα—Flat-rolled products of iron or non-alloy steel	619,4	61.997,1	61,0	5.873,4	55,8	5.698,3	141,9	13.921,3	164,4	17.693,9
Σωλήνες και εξαρτήματα πωλητινών από σίδηρο—Tubes, pipes and fittings of iron	27,7	4.177,7	0,5	121,2	1,0	176,7	3,5	603,8	1,7	363,5
Σύγχιστα, καλώδια και δίλοι αγγυούς διανομής ηλεκτρισμού—Wires, cables and other power transmission conduits	42,1	22.099,9	2,9	1.322,3	3,8	2.407,8	7,6	3.902,0	10,6	6.422,8
Ανδραμάτα—Fertilizers	153,0	4.269,3	3,5	130,8	8,1	322,3	30,5	812,3	39,1	1.344,1
Βαρές, χρυσάκια, βεγούκια και συναρτητικές ύλες—Pigments, paints, varnishes and related materials	10,4	5.501,1	0,7	391,1	0,8	356,2	2,5	1.350,8	2,2	1.133,5
Λοιπά πυροπόριμα—Other	4.015,6	588.704,9	257,4	56.140,3	275,3	44.373,5	690,4	158.602,2	916,1	142.748,2

1. Ποσότητα σε ζεύγη.

1. Quantity in pairs.

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΗΑΡΑΓΩΓΗ								
(Ετήσιες μεταβολές στην ηαραγωγή %, σταθερές τιμές)								
Έτος	ΑΕΠ	Ελλάς	Βιομηχανία			Κατασκευές Υπηρεσίες		
			Μετανοίην	Ορυχεία	Ενέργεια			
1981	0,1	0,2	-1,6	-0,3	-0,3	3,1	-8,3	1,7
1982	0,9	0,6	2,4	-2,2	5,0	3,3	-7,9	1,8
1983	1,7	0,4	-8,9	-1,7	6,8	3,8	3,3	3,0
1984	2,3	2,9	7,0	1,2	12,1	5,6	-4,9	2,9
1985	2,5	3,4	1,9	3,5	1,8	6,3	2,9	3,6
1986	2,9	1,7	2,5	-0,1	0,4	2,6	4,5	1,9
1987	2,9	-0,5	-5,3	-2,4	0,8	6,1	0,0	0,8
1988	4,2	4,9	6,6	4,5	12,4	6,2	8,5	3,8
1989	3,5	3,7	1,0	2,2	3,4	4,7	4,4	4,8
1990	2,9	-1,0	-15,3	-2,5	-2,0	-2,5	5,6	1,8
1991	1,5	3,2	17,4	-0,9	3,8	8,5	-3,4	2,7
1992	0,9	0,8	-2,9	-1,5	2,2	4,4	-3,6	2,4
1993	-0,5	-1,0	-1,4	-4,3	-2,9	3,3	-1,3	0,6
1994	2,8	1,5	5,9	1,2	0,0	5,9	-4,0	-0,6
1995	2,4	2,0	-4,0	1,3	-0,4	1,0	-1,2	3,9
1996	1,6	2,6	1,0	1,3	-0,5	0,8	7,0	3,1

* πηλές συντέτοπες παραγωγής

ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΤΟΠ 200 ΒΡΕΣΤΙΑΝΗΣ ΕΙΓΑΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑ Η ΝΑΡΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΕΝΕΡΗΤΙΚΟ

κις αυτούς περιλαμβάνονται οι 200 μεγαλύτερες ανά κρητήριο ελληνικές βιώμπχανίες που προέκυψαν από επεξεργασία των
τού συνδόλου της ελληνικής βιώμπχανίδας κατά τα έτη 1993, 1994, 1995. Οι κρητήρια προσδιορίσθηκαν των 200 μεγαλύτερων
της χρησιμοποίηθηκαν οι πωλήσεις, τα κέρδη, τα *fixed costs*, τα πάγια κεφάλαια και το σύνολο του ένεργητικού.

MEFEOHLEEK.BPK

ΣΕΙΡΑ ΚΑΤΑΓΕΩΣΗΣ 1-200

ESTRADA E IRONOMARO MELTECOL ANA EIBS

ΒΙΒΛΟΓΡΑΦΙΑ

- ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΕΠΙΛΟΓΗ»

ΤΕΥΧΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 1996»

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 1997»

- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΗΜΕΡΗΣΙΑ»

ΤΕΥΧΟΣ «ΜΑΗΣ 1997»

ΕΝΘΕΤΟ «ΔΕΤΡΟΠ 1997»

- Υπεύθυνοι Επιχειρήσεων

- Στατιστική Υπηρεσία

- Ε.Κ.Ε. «Ένωση Κονσερβοποιών Ελλάδας»